

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945
Nr 221 (10 093)

Poznań, wtorek 28 września 1976

Cena 50 gr
Wyd. AB

Wystąpienie S. Olszowskiego

Rozpoczęła się debata Zgromadzenia Ogólnego

W poniedziałek rozpoczęła się w Zgromadzeniu Ogólnym Narodów Zjednoczonych, debata generalna. Weźmie w niej udział 145 przedstawicieli państw członkowskich ONZ, w tym ok. 100 ministrów spraw zagranicznych. Pierwszym mówcą był minister spraw zagranicznych Brazylii, Antonio Francisco Azeredo da Silveira. Głos zabrał również minister spraw zagranicznych PRL — S. Olszowski (PAP) (Skrót jego wystąpienia zamieszczamy na str. 2).

Delegacja Laosu przybędzie do Polski

W pierwszych dniach października br. złoży wizytę w Polsce delegacja partyjno-rządowa Laotańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej. Delegacji przewodniczyć będzie sekretarz generalny KC Laotańskiej Partii Ludowo-Rewolucyjnej premier rządu Kayso ne Phomvihane. (PAP)

Produkcja większa i lepsza

Obrady KSR w Pile

Problemy wzrostu produkcji elementów wyposażenia okrętowego w czwartym kwartale br. stanowią jeden z głównych tematów Konferencji Samorządu Robotniczego w Lubuskich Zakładach Wyposażenia Okrętowego „Lubmor” w Trzcińcu.

Minione 8 miesięcy zamknięte zostały przez załogę „okrętówki” 1,5-procentową nadwyżką. Dzięki modernizacji maszyn i urządzeń, wykorzystaniu nowej powierzchni produkcyjnej o jaką „Lubmor” się w tym roku wzbogacił, a także wzrostowi wydajności pracy w nadchodzącym czwartym kwartale br., wyprodukowanych zostanie 3 tysiące drzwi okrętowych — tyle samo, ile wyprodukowano w okresie 8 minionych miesięcy.

W Pilejskiej Fabryce Sprzętu Oświetleniowego „Polam”, ob radujący wczoraj aktyw pracowników omówił węzłowe problemy i dokonał oceny aktualnej sytuacji wewnątrzzakładowej w zakresie możliwości dalszego wzrostu produkcji.

Zwiększenie wydajności pracy, dalsza walka z absencją chorobową, zmniejszenie kosztów produkcji, oszczędność energii elektrycznej, wykrywanie i zagospodarowywanie rezerw, oto najważniejsze cele, jakie postawiła przed sobą załoga „Polamu”. Przekonsultowano ponadto zagadnienia wykonywania nowych uruchomień i technologii. Zapoznano załogę i wstępnie zaakceptowano plany na rok przyszły.

Najbliższym rezultatem postanowień Konferencji Samorządu Robotniczego pilskiego potentata przemysłowego będą 2 miliony żarówek wyprodukowanych dodatkowo w ostatnim kwartale bieżącego roku. Okres ten przyniesie 3,7 miliona złotych uzyskanych dzięki eksportowi dodatkowej produkcji na rynki krajów kapitalistycznych. 11,8 miliona złotych natomiast wyniesie wartość ponadplanowej produkcji dla rynku krajowego. Oceniając wykonanie podstawowych zadań gospodar

Zagospodarowywanie Lubelskiego Zagłębia Węglowego

Projekt ustawy o ochronie środowiska

Posiedzenie rady d/s gospodarki przestrzennej

Opinie i wnioski w sprawie zagospodarowania Lubelskiego Zagłębia Węglowego oraz roboczy projekt ustawy o ochronie środowiska — to dwa ważne tematy, rozpatrzone 27 bm. na posiedzeniu Państwowej Rady d/s Gospodarki Przestrzennej.

W obradach prowadzonych przez przewodniczącego Rady — sekretarza KC PZPR Józefa Pińkowskiego uczestniczył i zastępca przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów — prof. Kazimierz Secowski. Uwaga członków rady skoncentrowała się w pierwszym punkcie na wynikach dyskusji i ocenach dokonanych na posiedzeniu wyjazdowym w Lublinie w maju br. Po zgrupowaniu i analizie zgłoszonych wówczas wniosków, ustalono obecnie, że podstawową zasadą zagospodarowania Zagłębia Lubelskiego powinno być jego powiązanie z Lublinem — w ramach integralnej koncepcji rozwoju aglomeracji lubel-

skiej. Chodzi o to, aby załogi nowego zagłębia górniczego mogły w pełni korzystać z lubelskiego centrum życia kulturalnego, nauki i szkolnictwa wyższego, a także z rozwiniętych tam usług specjalistycznych.

Rozpatrzone w drugim punkcie porządku dziennego posiedzenia roboczy projekt ustawy o ochronie środowiska stanowi próbę objęcia w sposób kompleksowy wszystkich najważniejszych elementów tego tak obecnie ważnego problemu społeczno-ekonomicznego.

Niektóre zagadnienia z tej dziedziny są uregulowane w różnego rodzaju aktach prawnych. Liczne jednak kwestie — jak walka z uciążliwością hałasu i wibracji, ochrona zieleni miejskiej, usuwanie odpadów, ochrona przed promieniowaniem — nie są dotychczas prawnie unormowane.

Dyskutowany 27 bm. projekt ustawy uwzględni następujące generalne założenia:

● Polityka ochrony, a w coraz większym stopniu kształtowania środowiska jest integralną częścią bieżącej polityki państwa, jest jednym z instrumentów poprawy warunków życia narodu i zapewnienia dalszego harmonijnego rozwoju gospodarki narodowej.

● Za podstawowe zadania uznaje się zapobieganie naruszeniom środowiska. Wszystkie uciążliwości i modernizowane obiekty przemysłowe, rolnicze, komunalne i inne, muszą być oddawane do użytku łącznie z urządzeniami chroniącymi środowisko.

● Rozwijane będą badania nad środowiskiem. W realizacji założonego kształtowania i ochrony niezbędne jest współdziałanie wszystkich resortów i władz terenowych oraz dalsze czynne uczestnictwo społeczne. Przyjmuje się trwałą zasadę, że za stan utrzymania i naruszenia środowiska odpowiada ten, kto prowadzi w jego obrębie działalność eksploatacyjną.

Problemy związane z wpływem rozwoju urbanizacji kraju na środowisko — podkreślono na posiedzeniu rady — to jedna z podstawowych dziedzin poprawy warunków bytu na obszarach zamieszkania ludności, włącznie z zagadnieniami zabudowy osiedli, dostaw wody, oczyszczanie ścieków, ogrzewnictwa, terenów zieleni i wypoczynku, usuwania i przetwarzania odpadów, zabezpieczenia przed hałasem i innymi szkodliwymi czynnikami. Prace nad projektem ustawy będą kontynuowane. (PAP)

Henryk Jabłoński w centrum produkcji półprzewodników

Członek Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczący Rady Państwa — Henryk Jabłoński odwiedził wczoraj załogę naukowo-produkcyjnego centrum półprzewodników. H. Jabłoński zapoznał się z produkcją w poszczególnych działach, a zwłaszcza w nowo uruchomionej hali produkującej układy scalone średniej integracji. (PAP)

skich NATO pod kryptonimem „Augustus exchange”. Potwierdza one do 6 października. Ćwiczenia odbywają się w ramach manewrów NATO w strefie Morza Śródziemnego, które noszą kryptonim „Display determination”. Uczestniczą w nich: USA, W. Brytania, Kanada, Włochy, RFN, Belgia i Luksemburg.

Katastrofa kolejowa

57 osób zostało rannych, w tym 38 ciężko podczas zderzenia dwóch pociągów na stacji kolejowej w Bordeaux. Władze zakomunikowały, że przyczyną katastrofy był błąd jednego z maszynistów. Katastrofa wydarzyła się podczas operacji łączenia obu pociągów.

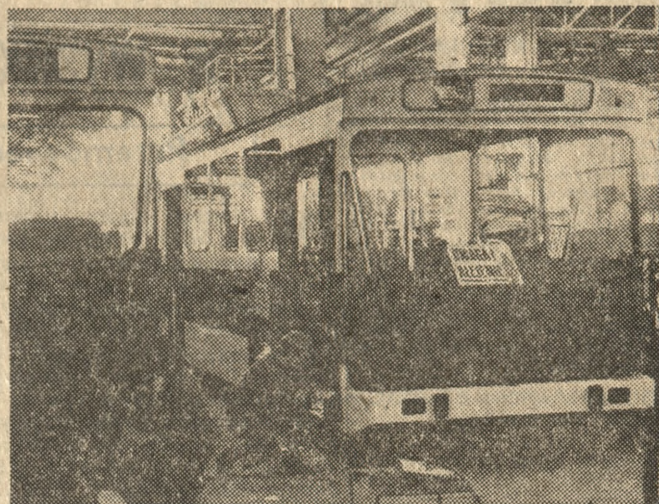
Trzęsienie ziemi

W prowincji Santiago del Estero znajdującej się w północnej części Argentyny wystąpiło w niedzielę trzęsienie ziemi. Jego siłę określono na 5 stopni wg skali Richtera. Do chwili obecnej brak jest informacji na temat ewentualnych strat wyrządzonych przez ruchy tektoniczne.

Po próbie nuklearnej

Rząd japoński wydał polecenie rozpoczęcia w poniedziałek 27 bm. regularnych obserwacji stopnia radiaktywności na terenie Japonii, w związku z dokonaniem w niedzielę w Chinach eksplozji nuklearnej. Jak donosi agencja Kyodo, pobierane będą próbki powietrza na wy

Nowy „Jelcz-Berliet”

W Jelczańskich Zakładach Samochodowych przystąpiono do produkcji kolejnego autobusu miejskiego na licencji francuskiej Jelcz-Berliet PR 110. Różni się on od PR-100 tym, że jest pojemniejszy o 10 miejsc, posiada troje drzwi — co ułatwia wsiadanie i wysiadanie. Do montażu stosuje się zespoły wytwarzane w kraju, m. in. silniki z Mielca, skrzynie przekładniowe z Tczewa, amortyzatory z Krosna itp. Do końca roku przystąpi się 100 tych autobusów. Na zdjęciu: montaż autobusów. CAF — fot. Wołoszczuk

Wojewódzkie inauguracje szkolenia partyjnego

27 bm. w stolicy i szeregu miast wojewódzkich odbyły się kolejne uroczystości inaugurujące nowy rok szkolenia partyjnego.

W Warszawie w uroczystej inauguracji uczestniczyli członkowie Biura Politycznego KC

PZPR, przewodniczący Rady Państwa Henryk Jabłoński; w Olsztynie — członek Biura Politycznego KC PZPR, wiceprezes Rady Ministrów Mieczysław Jagielski; w Toruniu — członek Biura Politycznego KC PZPR, wicepremier, minister kultury i sztuki Józef Tejcma; w Lublinie — sekretarz KC PZPR Andrzej Werblan; w Słupsku — kierownik Wydziału Ogólnego KC PZPR Antoni Górny; w Tarnowie — kierownik Wydziału Kultury KC PZPR Lucjan Motyka i w Płocku — kierownik Wydziału Administracyjnego KC PZPR Teodor Palimaka. (PAP)

Polskie poparcie dla II Apelu Sztokholmskiego

Na terenie kraju odbywają się spotkania przedstawicieli organizacji skupionych we Frontie Jedności Narodu, wszystkich środowisk zawodowych i społecznych, które wyrażają pełne poparcie dla treści II Apelu Sztokholmskiego. Są one jeszcze jednym podkreśleniem naszego wspólnego stanowiska w najważniejszych sprawach współczesnego świata: pokoju, postępu, bezpieczeństwa, współpracy międzynarodowej, powstrzymania wyścigu zbrojeń.

W toku spotkań przedstawiciele społeczeństwa różnych regionów podkreślają, że II Apel Sztokholmski wyraża myśli bliskie każdemu Polakowi. Poparcie dla treści tego doniosłego dokumentu Światowej Rady Pokoju okazywane przez ludzi pracy i wszystkich obywateli naszego kraju jest widomym świadectwem naszego zaangażowania po stronie pokoju i postępu, naszej woli rozwijania wspólnych działań na rzecz ogólnoludzkiego bezpieczeństwa. (PAP)

Już wkrótce tramwajem do Huty

W końcówce fa zę wkroczyły prace przy budowie nowej linii tramwajowej — z centrum Dąbrowy Górniczej do głównej bramy kombinatu metalurgicznego — Huty „Katowice”. Na całej okolicy 6 km trasy, o dwóch torach brygady z przedsiębiorstwa Robót Kolejowych nr 5 przyspieszyły tempo prac tak, aby ten odcinek przekazać do eksploatacji już w przyszłym miesiącu. (PAP)

K. Dzumbłatt w Egipcie

Trwają walki w Libanie

Według doniesień agencji „France Presse” z Libanu intensywność starć zbrojnych w Bejrucie nieco zmniejszyła się w nocy z niedzieli na poniedziałek i w poniedziałek rano. Walki koncentrują się na południowo-wschodnich przedmieściach stolicy.

Przywódca libańskich ugrupowań lewicowych Kamal Dzumbłatt przybył w poniedziałek do stolicy Egiptu. Ma on tu przeprowadzić rozmowy z członkami politykami egipskimi na temat sytuacji w Libanie. (PAP)

Wyrok w procesie Patrycji Hearst

Sędzia federalny San Francisco W. Orrick ogłosił wyrok skazujący Patrycję Hearst, córkę amerykańskiego magnata prasowego, na krę 7-let więzienia, za dokonanie napadu rabunkowego razem z członkami Wyzwolenczej Armii Symbiozy (SLA). Na poczet kary zaliczono jej rok pobytu w areszcie. (PAP)

Krótko

Kultura polska w Meksyku

W meksykańskim mieście Puebla (stolica stanu o tej samej nazwie) odbywa się „Tydzień kultury polskiej”. W czasie trwania „Tygodnia” w Pueblu zaprezentowano m. in. 6 polskich filmów fabularnych m. in. „Potop”, „Bilans kwartalny” i „Anatomia miłości”. Na wydziale humanistycznym autonomicznego uniwersytetu stanu Meksyk w Toluca otwarto wystawę, która ukazuje polską dzisiejszą i perspektywę rozwojową naszego kraju oraz w osobnym dziale — dorobek polskiej kartografii.

Zjazd Partii Pracy

Delegaci na odbywający się w Blackpool doroczny zjazd rządzącej w Wielkiej Brytanii Partii Pracy, uchwalili rezolucję udzielającą poparcia polityce rządu, mającej na celu zmniejszenie inflacji. Rezolucja wzywa również do ściślejszego współdziałania rządu, związków zawodowych i Partii Pracy w celu przezwyciężenia obecnych trudności gospodarczych Wielkiej Brytanii.

Baskowie strajkują

Tysiące baskijskich robotników przerwało w poniedziałek pracę dla upamiętnienia pierwszej rocz-

Oświadczenie R. Chandry

Sekretarz generalny SRP, R. Chandra, przemawiając w Helsinkach w czasie konferencji solidarności z narodami Libanu i Palestyny, podkreślił, że ruch pokoju — dzieła poparcia tym wszystkim siłom, które walczą o jedność państw arabskich i o rozwiązanie problemów Bliskiego Wschodu na drodze rokowań. Napłeteniał on działalność kół imperialistycznych zmierzających do stworzenia sztucznych podziałów między narodami arabskimi, a ich najlepszymi przyjaciółmi, jakimi są siły pokoju i postępu na świecie, a zwłaszcza państwa socjalistyczne.

Walka z analfabetyzmem

W Ludowo-Demokratycznej Republice Laosu na wielką skalę rozwija się akcja zwalczania analfabetyzmu wśród szerokiego mas społeczeństwa. W kampanii tej szczególnie aktywny udział bierze młodzież. Setki młodych nauczycieli udali się w początkach roku do odległych rejonów kraju, gdzie analfabetyzm był do niedawna powszechną plagą.

Ćwiczenia NATO

Na Sardinii rozpoczęły się ćwiczenia sztabowe państw członków

27 bm. rozpoczęła się w Warszawie XI sesja Polsko-Rumuńskiej Rządowej Komisji Współpracy Gospodarczej. Delegacji polskiej na sesję przewodniczy wiceprezes rządu minister Kazimierz Olszewski, a delegacji rumuńskiej członek Komitetu Wykonawczego Rumuńskiej Partii Komunistycznej wicepremier rządu Ianos Fazekas. Na sesji dokonana zostanie ocena dotychczasowej współpracy gospodarczej i naukowo-technicznej oraz określone dalsze kierunki współpracy między Polską i Rumunią. (PAP)

JUGOSŁOWIAŃSKA DELEGACJA W OK FJN

Oficjalna delegacja Socjalistycznego Związku Ludu Pracującego Jugosławii, która przebywa w Polsce od ubiegłego czwartku, zakończyła 2-dniowy pobyt w woj. plockim.

27 bm. w Warszawie, delegacja spotkała się z członkami Biura Politycznego KC PZPR, przewodniczącym CRZZ Władysławem Kruczkim. Wymieniono informacje na temat roli związków zawodowych w życiu społecznym i gospodarczym Polski i Jugosławii.

Również w poniedziałek odbyły się rozmowy gości jugosłowiańskich z członkami Sekretariatu OK FJN. Omawiano formy dalszej współpracy między Frontem Jedności Narodu, a Socjalistycznym Związkiem Ludu Pracującego Jugosławii.

E. PERRET W POLSCE

W dniu 27 bm. złożył wizytę w Urzędzie do Spraw Wyznań i został przyjęty przez min. Kazimierza Kakała sekretarza generalnego Światowego Aliansu Reformowanego, ks. dr. Edmunda Perreta, w towarzystwie biskupa Kępcia PRL, ks. dr. Jana Niewieczera. Ks. E. Perret przebywa w Polsce na zaproszenie Kierownictwa Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w PRL. (PAP)

RYBOŁÓWSTWO NA BAŁTYKU

27 bm. rozpoczęły się w Warszawie obrady II sesji Związku Międzynarodowej Komisji Rybołówstwa Morza Bałtyckiego. Uczestniczy w niej siedem delegacji państw członkowskich oraz obserwatorzy z FAO i Międzynarodowej Rady Badań Morza Bałtyckiego z Kopenhagi. Główny temat obrad — to ustalenie wysokości połowów dorsza, śledzia, i szarogłowa bałtyckiego dla poszczególnych państw nadbałtyckich w 1977 r. oraz wprowadzenie międzynarodowego systemu kontroli. (PAP)

W Kaliskiem

Interesujący program impresz kulturalnych

Wczoraj odbyła się w kaliskim MPIK inauguracja roku kulturalnego 1976 — 77. W inauguracji, w charakterze robboczej narady, udział wzięli kierownicy wszystkich placówek kulturalnych miasta oraz bibliotek, a także przedstawiciele organizacji towarzyszących.

Katastrofa lotnicza w USA

W pobliżu miasta Alpena w stanie Michigan rozbił się amerykański samolot wojskowy, przystosowany do transportu paliwa, typu „KC-135”. W katastrofie zginęło 14 z 20 osób znajdujących się na pokładzie. Jednej osoby dotąd nie odnaleziono, a pięć pozostałych przewieziono do szpitala w stanie krytycznym. Wszystkie ofiary należały do personelu wojskowego.

Samolot rozbił się w niezamieszkałym, lesistym terenie w pobliżu wybrzeży jeziora Huron. Nie ustalono dotychczas przyczyny katastrofy. (PAP)

Niższa cena ziemniaków

Z dniem 1 października 1976 roku (piątek) obniża się dotychczasowa maksymalna, sezonowa cena detaliczną ziemniaków jadalnych stosowaną w punktach sprzedaży detalicznej z 3,60 zł za 1 kg do 3,40 zł za 1 kg.

POGODA

Zachmurzenie umiarkowane, miejscami, zwłaszcza na zachodzie, duże z opadami deszczu. Temperatura maksymalna od 12 st. na wschodzie do 18 st. na zachodzie. Wiatry słabe i umiarkowane.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował: Andrzej Skrzypczak.

Polska aktywnie uczestniczy w wysiłkach o pokój i odprężenie

Przemówienie S. Olszowskiego na forum ONZ

W okresie, który upłynął od XXX Sesji Zgromadzenia Ogólnego, nastąpił dalszy postęp w przebudowie stosunków międzynarodowych w oparciu o zasady pokojowe go współistnienia między państwami o różnych systemach społecznych. Polska wraz z innymi państwami naszej socjalistycznej wspólnoty aktywnie uczestniczy w utrwalaniu tej pozytywnej tendencji. Polityka ta odpowiada żywotnym interesom naszego narodu, a także wszystkich państw i narodów świata.

Coraz bardziej ugruntowuje się przekonanie, że sytuację konfliktową we współczesnym świecie należy rozwiązywać poprzez negocjacje na drodze rozmów i rokowań, a nie poprzez wzmaganie napięć w stosunkach międzynarodowych.

Na kontynencie europejskim przystąpiono do realizacji postanowień aktu końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy, podpisanego przez przywódców 33 państw Europy, oraz USA i Kanady w Helsinkach. Zasady te zostały potwierdzone również w dwustronnych dokumentach, uzgodnionych między Polską a Francją, Stanami Zjednoczonymi, Wielką Brytanią, Belgią, Portugalią i innymi krajami.

Wkładem do ogólnoeuropejskiego odprężenia są porozumienia, zawarte w wyniku niedawnej wizyty w Bonn i sekretarza KC PZPR Edwarda Gierka między Polską Rzecząpospolitą Ludową a Republiką Federalną Niemiec. Przyjmując za podstawę układ o normalizacji wzajemnych stosunków z 1970 r., otwierają one nowy etap we współpracy między obu krajami.

Państwa socjalistyczne wy-

stąpiły z inicjatywą zmierzającą do uregulowania na trwałych podstawach współpracy między dwiema wielkimi organizacjami gospodarczymi Europy — RWPG i EWG oraz ich państwami członkowskimi. Ma my nadzieję, iż w oparciu o tę propozycję możliwe będzie szybkie podjęcie rzeczowych rokowań i zawarcie odpowiedniego porozumienia.

Są podstawy do oczekiwań, że wiedeńskie rokowania w sprawie wzajemnej redukcji sił zbrojnych i zbrojeń w Europie środkowej, przyniosą rezultaty, uwzględniające interesy bezpieczeństwa zainteresowanych państw. Polska gotowa jest w dalszym ciągu współdziałać na rzecz szybkiego zawarcia odpowiedniego porozumienia.

W naszym przekonaniu możemy więc z pełnym uzasadnieniem mówić o historycznym zwrocie, jaki dokonał się w stosunkach między państwami Europy.

Z niepokojem więc obserwujemy działalność kół pragnących zawrócić bieg historii. Bezpośrednie niebezpieczeństwo dla pokoju stwarza rozwój wydarzeń na Bliskim Wschodzie, w tym tragedia Libanu. Jedyną skuteczną drogą uregulowania problemu jest zwrot krajom arabskim ziem zajętych przez Izrael w 1967 r. i całościowe rozwiązanie polityczne, które uwzględniłoby interesy i prawa wszystkich państw i narodów tego regionu, włącznie z Izraelem, a także prawo arabskiego narodu Palestyny do własnej państwowości.

Popieramy wysiłki KRL-D na rzecz pokojowego i demokratycznego zjednoczenia Korei i wycofania obcych wojsk z Półwyspu Koreańskiego.

Nadszedł czas, aby zgodnie z rezolucjami ONZ — położyć ostatecznie kres rasistowskim reżimom w Namibii, Rodezji i Afryce Południowej.

Wszystko to wskazuje, że do ważnych i pilnych zadań naszej organizacji, wokół których powinny koncentrować się wysiłki, należy w pierwszym rzędzie zaliczyć wyeliminowanie siły lub groźby jej użycia w stosunkach międzynarodowych oraz położenie kresu wyścigowi zbrojeń i wkroczenie na drogę rozbrojenia.

Z uznaniem witamy uzgodnienie na forum genewskiego komitetu rozbrojenia projektu ważnej konwencji o zakazie wykorzystywania technik modyfikacji środowiska naturalnego w celach militarnych lub wrogich.

Szczególną uwagę zgromadzenia chciałbym zwrócić na

propozycję w sprawie zawarcia układu o zakazie badań i produkcji nowych rodzajów i systemów broni masowej zniszczenia jako jedną z najbardziej doniosłych i dalekosięgniętych inicjatyw.

Podtrzymujemy w całej rozciągłości nasze poparcie dla propozycji zwołania Światowej Konferencji Rozbrojenia z udziałem wszystkich państw.

Często zwracaliśmy uwagę z tego miejsca na nierozważny związek między umacnianiem odprężenia oraz postępiem w rozbrojeniu a przyspieszaniem rozwoju gospodarczego i społecznego wszystkich krajów.

Zagadnień współczesności nie sposób rozwiązywać bez tworzenia podejmiwania kwestii postępu społecznego i nabrałymi problemami socjalnymi, zwłaszcza przedsięwzięć zmierzających do zaspokojenia elementarnych potrzeb ludzkich. Z tego także względu Polska wysunęła na forum międzynarodowej organizacji pracy inicjatywę opracowania międzynarodowej konwencji o powszechnym prawie do pracy.

Nie tylko postęp, ale i pokojowa przyszłość świata zależy od wychowania młodych pokoleń. Wagę tej sprawy podkreślił przed dwoma laty z tej tribuny Edward Gierek, I sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Uchwały, jakie podejmujemy na XXXI sesji, powinny przyczyniać się do przyspieszenia procesów odprężeniowych w świecie oraz nadania im trwałości i uniwersalnego charakteru.

Chciałbym zapewnić, że Polska będzie nadal wykazywać jak najdalej idące poparcie dla wszystkich wysiłków naszej organizacji, zgodnych z jej statutowymi celami i zasadami. (PAP)

Konferencja WRZZ w Kaliszu

Wszechstronny udział związkowców w rozwoju województwa

Wczoraj w Kaliszu odbyła się pierwsza międzyzwiązkowa wojewódzka konferencja sprawozdawczo-wyborcza WRZZ.

Wśród uczestników obrad — sekretarz CRZZ Jan Pawlak, sekretarz KW PZPR w Kaliszu Cezary Kowalak i wojewoda kaliski Zbigniew Chodyła.

W referacie sprawozdawczoprogramowym podkreślono, że praca wszystkich ogniw związkowych koncentruje się na wykonaniu wszystkich zadań programu społeczno-gospodarczego rozwoju województwa w latach 1976 — 1980.

Dzięki aktywności związkowców systematycznie poprawiają się warunki socjalno-bytowe załóg pracowniczych, rozszerza się zakres działalności kulturalnej środowisk robotniczych, coraz większe osiągnięcia notuje ruch wynalazczy i racjonalizatorski oraz współzawodnictwo pracy.

W dyskusji poruszono szereg spraw związanych z rozwijaniem działalności rad zakładowych, upowszechnianiem wypoczynku, sportu i rekreacji oraz doskonaleniem pracy ideowo-wychowawczej wśród załóg zakładów pracy. Podkreślano potrzebę dalszego ugruntowania roli organizacji związkowych, samorządności i demokracji socjalistycznej. Wybijaly się też sprawy lepszej wydajności i jakości pracy.

Na polach Wielkopolski

W Pilskim i Poznańskim siewy zbóż na ukończeniu

Ostatnie deszcze i chłody (na północy Wielkopolski wystąpiły przegrzane przymrozki) zmobilizowały rolnictwo do przyspieszenia jesiennych prac polowych.

Latwiej obecnie w wilgotnej glebie przeprowadzać prace uprawowe i siewy, a także wykopy roślin okopowych. Na polach ładnie wchodzi wczesniej zasiane zboża, zwłaszcza żyto poplonowe. Dobrze wyglądają także plantacje rzepaku i perko.

A oto stan prac w poszczególnych województwach.

KALISKIE. Siewy zbóż zostały przeprowadzone na 42 procentach planowanej powierzchni, w tym pszenicy na 35 procentach arealu. Zebrano z pól 35 procent ziemniaków i wykopano 18 procent buraków cukrowych. Trwa również sprzęt innych okopowych. Zbiór kukurydzy na kiszonkę przeprowadzono na 40 procentach plantacji. Rozpoczęto trzeci pokos traw, przez znaczonych głównie jako dodatków do kiszzonek.

KONIŃSKIE. Zasiano 30 procent żyta i 25 procent pszenicy, a także większość poplonów ozimych. Rolnicy kończą jeszcze orki przedsiwne, bowiem mają zamiar siać zboża po wczesniej sprzątniętych ziemniakach i burakach cukrowych. Wykopki ziemniaków przeprowadzono bowiem na jednej trzeciej arealu, a buraków cukrowych na jednej czwartej.

LESZCZYŃSKIE. Siewy zbóż wykonano na 75 procentach planowanego arealu. Wykopano buraki cukrowe z 28 procent plantacji, a ziemniaki z ponad 26 procent. Zbiór kukurydzy na kiszonkę przekroczył półmetek. Sprzątnięto 62 proc. traw z drugiego pokosu, reszta przeznaczana jest na wypas.

PILSKIE. Kończy się siew zbóż ozimych. Rozpoczęto orki zimowe. Zbiór kukurydzy na silos jest obecnie na półmetku. Wykopki ziemniaków trwały do tej pory na jednej czwartej arealu, a buraków cukrowych na 15 procentach

plantacji. Wykorzystano niedzielną dobrą pogodę dla kontynuowania prac polowych, zwłaszcza wykopków. Trwa zbiór trzeciego pokosu traw przeznaczanych na kisenie.

POZNANSKIE. Siewy żyta przeprowadzono w 90 procentach, pszenicy w 70 procentach. Zebrano połowę kukurydzy przeznaczonej na kiszonki, zbiór kukurydzy na ziarno znacznie się około 10 października, przygotowuje się sprzęt do tych prac. Zaawansowane są wykopy ziemniaków — na 35 proc. plantacji i buraków cukrowych — 20 proc. powierzchni. Trwają orki zimowe. Skoszone lub wypasione byłem 85 procent łąk, na których udało się uzyskać trzeci odrost traw. (emp)

Gospodarczy kryzys w RPA

RPA przeżywa obecnie najgłębszy od 30 lat kryzys gospodarczy. Jego skutki odczuwają wszystkie dziedziny gospodarki, przede wszystkim zaś hutnictwo i przemysł budowy maszyn. Gwałtownie wzrosło bezrobocie. Jak podaje prasa RPA, do końca roku liczba bezrobotnych wśród rdzennej ludności wzrośnie do 2 milionów osób. Przyczyną kryzysu jest militarystyka kraju. Połowe wydatków państwa przeznaczają się obecnie na cele wojskowe. (PAP)

Pilskie

Kadry na miarę potrzeb

Jak każdy inny region naszego kraju, również woj. pilskie odczuwa w wielu jeszcze gałęziach gospodarki brak kwalifikowanej kadry pracownicz. Problem ten wnikliwie omówiono wczoraj na spotkaniu władz partyjnych i administracyjnych Pilskiego z mistrzami — nauczycielami zawodu. Zapoznano zebranych kadre instruktorską z jej zadaniami w zakresie szkolenia młodych kadr dla potrzeb regionu.

W toku rozpoczynającej się nowej pięcioletniej Ziemia Pilska powinna wzbogacić się o 20 000 kwalifikowanych robotników i ponad 7000 osób kadry technicznej. Czy przygotują do pracy w woj. pilskim taką liczbę 64 zasadnicze szkoły zawodowe, dokształcające, przyzakładowe, licea zawodowe, technika stacjonarne i dla pracujących? Chyba tak. Trzeba jednak dokonać korekty obecnego systemu kształcenia, a głównie: zrezygnować z kształcenia w wąskich tylko specjalnościach (obecnie jest ich około 600); kształcenie dostosować do potrzeb aktualnych potrzeb regionu, uelastycznić system edukacji.

Na zakończenie omówiono szczególną rolę mistrza w zakładzie pracy wskazując, że nie może być on jedynie kierownikiem, lecz także winien być doradcą, nauczycielem i opiekunem. (zna)

W sobotę, 25 września 1976 zmarła

Danuta Nowicka (MAGDA STRUMIAN)

współpracowniczka naszej redakcji

RODZINIE

Zmarłej serdeczne współczucie składa

Zespół

„Głos Wielkopolski”

Już czas opłacić prenumeratę „Głosu“ na rok 1977

Prenumeratę „Głosu Wielkopolskiego” i innych dzienników oraz czasopism krajowych przyjmują Oddziały RSW „Prasa — Książka — Ruch” i urzędy pocztowe do 25 listopada 1976 r.

Nakłady wydawnictw prasowych są ograniczone. Radzimy możliwie szybko opłacić prenumeratę.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa — Książka — Ruch”, zaś w miejscowościach, w których nie ma oddziałów RSW — w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Szczegółowych informacji związanych z prenumeratą udzielają Oddziały RSW „Prasa — Książka — Ruch” i urzędy pocztowe.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa — Książka — Ruch”, Centrala Kołportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO Nr 1531-71. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc. dla zlecających indywidualnych i o 100 proc. dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH”
Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Fiejslerowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Zbigniew Sęk, Zbigniew Szumowski, Jerzy Walasek.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefon: 600-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział poznański: 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk PZG im. M. Kasprzaka — Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty; na miesiąc (17,50 zł) kwartał (52 zł), półrocze (104 zł). Indeks nr 35029.

Szansa w technologii żywności

Rola technologii żywności w drodze pól rolnych do stołu jest ogromna. Nie wystarczy przecież, by rolnictwo wyprodukowało zboża, ziemniaki, mleko lub mięso. Trzeba potrafić te surowce przetworzyć, uszlachetnić, nadać im charakter urozmaiconej żywności. A więc technologia. Jeżeli ten etap przetwarzania będzie niedoskonały, może nastąpić zaprzepaszczenie dorobku rolników. Chodzi nie tylko o efektywne wykorzystanie surowca wyborowego, lecz również o spożytkowanie surowców gorszych lub odpadowych. Od zastosowania właściwej technologii produkcji zależy, czy żywność będzie smaczna, wartościowa, czy właściwie wykorzystano surowiec.

Technologia żywności to już obecnie cała dyscyplina nauki. Wydział Technologii Żywności Akademii Rolniczej w Poznaniu, powstały z inicjatywy prof. dr. Józefa Janickiego jest — obok podobnego wydziału istniejącego w warszawskiej Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego — najsilniejszym tego typu ośrodkiem dydaktyczno-badawczym w kraju. Zajęciami dydaktycznymi i naukowymi kieruje tu między innymi 16 samodzielnych pracowników naukowych, w tym 8 profesorów.

Nad czym ten duży zespół naukowców pracuje obecnie? Mówi dziekan wydziału, doc. dr hab. Mieczysław Jankiewicz:

— Uczestniczymy w realizacji licznych tematów rządowych i resortowych. W planach na najbliższe 5 lat skoncentrowaliśmy się na opracowaniu trzech problemów. Pierwszy z nich dotyczy otrzymywania preparatów biologicznych pochodzenia roślinnego i zwierzęcego do celów żywnościowych i paszowych. W tym problemie są takie zagadnienia, jak technologiczne wykorzystanie pożytecznych surowców odpadowych i wtórnych (m. in. na drodze biosyntezy) w celu produkcji żywności i pasz; badanie właściwości produktów rolnych i innych surowców przemysłu spożywczego dla określenia ich przydatności przerobowej. Drugim kierunkiem badań będzie opracowanie optymalnych metod produkcji oraz przechowywania żywności i pasz. Trzeci zasadniczy kierunek dotyczy opracowania metod podwyższenia wartości żywieniowej, konsumpcyjnej i higieniczno-sanitarnej produk-

tów spożywczych. Tu będziemy zajmować się m. in. substancjami toksycznymi i obcymi, regulacją składu chemicznego i właściwości fizycznych oraz organizacją żywienia zbiorowego. Badania te realizujemy w ścisłym związku z praktyką. Większość środków przeznaczonych na te prace przechodzić będzie z zainteresowanych resortów.

Liczne szczegółowe prace wykonuje się w poszczególnych instytutach. Na przykład w Instytucie Technologii Żywności Pochodzenia Zwierzęcego, kierowanym przez prof. dr. Wincentego Pezackiego, prowadzone prace z zakresu technologii wędlin z wykorzystaniem procesów fermentacyjnych oraz produktów odpadów przemysłu mięsnego. Ostatnio wdrażany jest projekt instytutu dotyczący wykorzystania krwi poubojowej. Trwa już wieloletnie badania kierowane przez prof. dr. Adama Nieciarzaka nad wodnistością mięsa drobiowego. Instytut prowadzi też prace z zakresu inżynierii i organizacji technologii mięsnej w celu jak najlepszego wykorzystania surowca.

W Instytucie Technologii Żywności Pochodzenia Roślinnego realizowane są kompleksowe studia nad wykorzystaniem produktów odpadów rolnictwa i przemysłu spożywczego dla produkcji pasz bogatych w białko. Wdrożono m.

in. metodę wykorzystywania masy bakteryjnej po produkcji kwasu mlekowego jako kultury do zaszczenia wyśrodków buraczanych. Dzięki temu zapobiegnie się stratom składników pokarmowych, spowodowanym przypadkowo przebiegającą fermentacją. To rozwiązanie jest już od dwóch lat wykorzystywane w Cukrowniach Wielkopolskich. Zajmuje się nim m. in. zespół dyrektora instytutu, prof. dr. Kazimierza Szewińskiego.

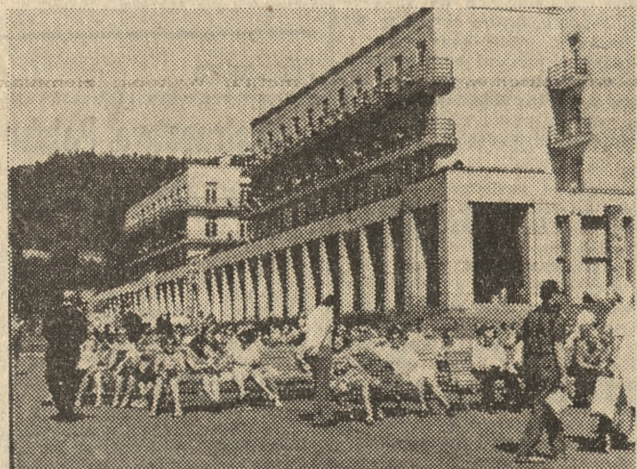
Z kolei grupa prof. dr. Edwarda Kamińskiego ma osiągnięcia w badaniach substancji zapachowych i lotnych w artykułach żywnościowych względnie wydzielanych przez drobnoustroje, powodujące psucie się żywności. Opracowania te mają duże znaczenie dla przemysłów koncentratów spożywczych oraz ziemniaczanego. Specjaliści od owoców i warzyw prowadzą z kolei badania nad przydatnością surowców do ich przemysłowego przerobu. Wykonano też prace dotyczące wyselekcjonowania specjalnych odmian buraków i opracowania technologii produkcji koncentratu soku buraczanego. Prace te zrealizował zespół doc. dr. hab. Eugenii Sobkowskiej i dr. Wojciecha Sobiecha.

Szerokie studia nad własnościami fizycznymi produktów rolnych

Dokończenie na str. 4

MAREK PRZYBYLSKI

Jesień w Krynicy

Zaczęła się jesień, ale w Krynicy sporo jeszcze wczasowiczów i kuracjuszy. Trzeba wykorzystać ostatnie, ciepłe promienie słońca. Na zdjęciu — na deptaku.

CAF — fot. Momot

„23 marca 1976 roku miałam pracować na drugiej zmianie (od godziny 14) w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym przy ul. Lutyckiej w Poznaniu. Do szpitala przybyłam jednak już około trzynastej, gdyż źle się czułam (silny ból głowy) i liczyłam na pomoc lekarki szpitalowej. Pani doktor skierowała mnie do chirurga. Ten wysłał mnie po kartotekę. Idąc po nią spadłam ze schodów, łamiąc obojczyk i doznając obrażeń głowy.

Po długotrwałym leczeniu poszłam do szpitalowego inspektora bhp, który przedstawił mi inną od opisanej wersję zdarzenia (z 23 marca) i od mówił sporządzenia protokołu powypadkowego. Mimo interwencji w Ministerstwie Zdrowia, dotychczas takiego protokołu nie otrzymałam... — napisała w liście (z 8 września br.) do redakcji Maria S.

O pomoc w wyjaśnieniu tej sprawy w połowie września tego roku dziennikarz poprosił inspektora pracy Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Służby Zdrowia. W rezultacie wspólnie udali się do Szpitala, gdzie szpitalny inspektor bhp, Ludwik M. oświadczył:

— 23 marca autorka listu — Maria S. wywróciła się w swoim mieszkaniu w Luboniu, doznając złamania obojczyka i o-

brażeń głowy. W takim stanie przyjechała do szpitala i zwróciła się o pomoc do lekarki szpitalowej. Lekarka skierowała Marię S. do znajdującej się w sąsiednim pomieszczeniu poradni chirurgicznej. Tam stwierdzono złamanie obojczyka i obrażenia głowy, wobec czego pacjentce polecono zejść na parter do pracowni rentgenologicznej. W drodze do pracowni Maria S., wykazując objawy ataku padaczki, przewróciła się na schodach, ale

Śladem listu do redakcji

Gdyby załatwiono od razu...

skutkiem tego było jedynie przecięcie skóry na brodzie. Oto dowody... — zakończył Ludwik M. podsuwając inspektorowi pracy oświadczenie lekarki, opracowaną w poradni chirurgicznej historię choroby oraz wystawione przez chirurga zaświadczenie.

Zarówno zapis — w historii choroby — pod datą 23 („3”) przerobiono z innej cyfry) marca 1976, jak i pozostałe do kumynty zawierały dane pozwalające zbudować wersję wypadku przedstawioną przez Ludwika M. Nie rozwiewały

jednak wszystkich wątpliwości.

Jedną z nich: jeżeli przed wypadkiem w Szpitalu u Marii S. rozpoznano nieprecyzyjnie — bo bez badań rentgenologicznych — złamanie obojczyka i uraz głowy, to czy można wykluczyć, że upadek w Szpitalu zwiększył rozmiar i stopień ciężkości tych obrażeń? Przecież z Lubonia do Poznania chora przyjechała o własnych siłach, natomiast po upadku w Szpitalu — jak

chirurga oraz po zasięgnięciu opinii radcy prawnego — zgodnie z nią — uznał, że badany wypadek nie jest wypadkiem przy pracy, a ocena taka nie wymaga wystawiania protokołu.

Jest to ewidentne wykrócenie — skomentował wyjaśnienia Ludwik M., inspektor pracy. — Zespół przystąpił do badań ze złością, przeprowadził je powierzchownie i nie do końca (brak protokołu). Tymczasem protokół taki nie tylko powinien być sporządzony, ale również niezwłocznie

Fot — Archiwum

To, że trafiłem do budownictwa i pracuję w nim już 20 lat, nie jest dziełem przypadku. Zawsze pociągał mnie rozmach tej pracy i jej trwałe efekty zauważalne przez każdego. Po ukończeniu Technikum Budowlanego zostałem przyjęty do Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego nr 2, i jestem mu wierny aż po dzień dzisiejszy.

Z kroniki rajdów

Wędrówki po szlakach przyjaźni polsko-radzieckiej

Stało się już tradycją, że na przełomie września i października, w dniach poprzedzających doroczny Międzynarodowy Rajd Przyjaźni Polsko-Radzieckiej — na szlakach bojowych Armii Radzieckiej i Ludowego Wojska Polskiego spotykają się turyści z różnych stron kraju, a również z bratnich państw socjalistycznych. Rajdowe drużyny odwiedzają historyczne pola bitew z roku 1945 i miejscowości upamiętnione walkami z hitlerowskim najeźdźcą. Na trasach wędrówek, na cmentarzach i pojedynczych mogiłach poległych żołnierzy, uczestnicy rajdu oddają hołd tym, którzy przynieśli wolność Wielkopolskiej Ziemi.

Tegoroczny, XXV Rajd Przyjaźni rozpocznie się 30 września w Poznaniu. Meta jego znajduje się na terenie poznańskiej Cytadeli, stanowiącej niegdyś ostatni bastion hitlerowskiego oporu w stolicy Wielkopolski. Tutaj powstał obecnie największy teren wypoczynkowy mieszkańców Poznania — jeszcze jeden symbol pokojowej pracy i przyjaźni narodów polskiego i radzieckiego.

Warto zająrzeć do kroniki tej imprezy, zobaczyć jak się rozwijała i jak rosła jej znaczenie.

• 1952 — Rogalin. 20-osobowa

Pracowałem już przy wznowieniu wielu dużych budynków w Poznaniu. Ostatnio buduję na Ratajach. Mam swój udział w powstaniu każdego z osiedli wchodzących w skład dzielnicy. Rozpoczęliśmy od Osiedla Piastowskiego i przez wszystkie pozostałe doszliśmy do osiedli Lecha i Czecha.

Moja specjalność jest dość specyficzna: wraz z podległymi mi ludźmi — w liczbie 150 — wkraczamy do pracy dopiero w momencie, gdy budynek jest już zmontowany z płyt. Roboty wykończeniowe, którymi kieruję, skupiają ludzi różnych zawodów. Wśród moich podwładnych znajdują się malarze, murarze, stolarze, szklarze, lastrykarze, parkieciarze i sprzątacze. Od jakości ich pracy zależy standard oddawanych do użytku mieszkań.

Jak w każdym zawodzie, tak

i u nas w codziennej pracy na politykamy na trudności, które trzeba przezwyciężać. Zdarza się, że niezbędne materiały nie przychodzą w terminie, i nie są dobre gatunkowo. Brakuje nam też elektrycznych narzędzi, dużo robót wykonywać musimy więc ręcznie. Wszystkie te niedostatki wynagradza nam jednak satysfakcja, gdy widzimy z jaką radością lokatorzy wprowadzają się do przygotowanych przez nas mieszkań.

Kilkakrotnie już otrzymywałem propozycje zmiany pracy, poparte korzystnymi warunkami materialnymi. Wtedy dopiero przekonywałem się, że nie potrafię porzucić budowy. Za bardzo jestem do niej przywiązany. (wii)

Mówił ZBIGNIEW KULAWSKI kierownik robót wykończeniowych w Poznańskim Przedsiębiorstwie Budowlanym nr 2.

• 1960 — Chodzież. Po trasach Ziemi Chodzieskiej wędrowało 1500 turystów z całego kraju.

• 1961 — Oborniki. W cztero-dniowym rajdzie uczestniczyło 1850 turystów z 11 województw.

• 1962 — Wągrowiec. Blisko 2000 turystów oddało hołd bohaterowi Związku Radzieckiego p. A. N. Paszkowski, po chowaniu na tutejszym cmentarzu.

• 1963 — Czarnków. Udział około 2000 turystów. Na zakończenie wielka manifestacja antywojenna.

• 1964 — Leszno. Po raz pierwszy wśród 2500 turystów znalazły się drużyny z CSRS, NRD i Węgier. W 11 miejscowościach organizowano ogniska i spotkania z ludnością.

• 1965 — Krotoszyn. Na 27 trasach wędrowało 2200 turystów z 14 województw. Zakończenie imprezy połączone z obchodem 550-lecia Krotoszy-

na.

• 1966 — Wolsztyn. Udział 4000 turystów z 8 województw oraz CSRS i Jugosławii.

• 1967 — Kalisz. Rajd połączony z obchodami 50 rocznicy Wielkiej Socjalistycznej Rewolucji Październikowej. Na zakończenie galowy koncert.

• 1968 — Jarocin. W rajdzie wzięło udział ponad 3600 turystów z 11 województw. Liczne spotkania z mieszkańcami.

• 1969 — Trzcianka. Rajd Szlakami Polski Ludowej w XXV-lecie PRL. 33 trasy.

• 1970 — Poznań. Na 39 trasach kończących się w Poznaniu na Cytadeli, wędrowało 3000 turystów.

• 1971 — Ostrów. Na zakończenie imprezy w Ostrowie 3500 turystów wzięło udział w antywojennej manifestacji. Uczestnicy wędrowali po 70 trasach.

• 1972 — Konin. W 50 rocznicę powstania Związku Radzieckiego, rajd miał uroczysty przebieg. Uczestniczyło w nim 2600 turystów.

• 1973 — Międzybóże. Na zakończenie rajdu, w którym uczestniczyło 3300 osób, odsłonięto w Międzybóżu pomnik ku czci żołnierzy Wojska Polskiego.

• 1974 — Pila. 3000 turystów wędrowało po 32 trasach Ziemi Nadnoteckiej. Zakończenie rajdu — wielka manifestacja pod pomnikiem Bohatera Związku Radzieckiego kpt. Matwiejewa.

• 1975 — Września. 3000 turystów zameldowało się na mecie we Wrześni. Tu odbyła się wielka manifestacja przyjaźni.

Historię XXV Rajdu tworzyć będą uczestnicy tegorocznej imprezy. (jk)

Dokończenie na str. 4

MICHAŁ LUCZAK

Zużywamy zbyt wiele wody

Nie od dziś mówi się o potrzebie możliwie najbardziej racjonalnej gospodarki wodą — tym podstawowym i niezbędnym dla wszystkich niemal dziedzin gospodarki surowcem. Przyroda nie wyposażała pod tym względem najlepiej naszego kraju, a niszczyliście działalność człowieka, który przez wiele lat nie doceniał znaczenia zasobów wodnych, pogorszyła sytuację.

Obecnie Polska znajduje się wśród krajów Europy na 20 miejscu wg. wskaźnika objętości wody, przypadającej na jednego mieszkańca. Specjaliści zwracają dodatkowo uwagę na stosunkowo niską tzw. dyspozycyjność istniejących zasobów wód powierzchniowych — małą liczbę dużych zbiorników retencyjnych, dewastację małych zbiorników, niską ogólną lesistość kraju i niedostateczne zalesienie górnych części dorzeczy.

Jak przedstawia się nasz krajowy bilans wodny w świetle najnowszych danych GUS? Oto kilka liczb: w ciągu minionych 15 lat średnio w ciągu roku spadało na terenie kraju ok. 214 mld metrów sześciennych wody — zaś średni roczny odpływ wód opadowych wynosił 58 mld m sześciennych. Liczby te ulegają, rzecz jasna, znacznym wahaniom w latach suchych bądź wilgotnych.

Notuje się stały, znaczny wzrost zapotrzebowania na wodę — co wiąże się z szybką rozbudową przemysłu i ogólnym rozwojem społeczno-gospodarczym kraju. W ub. r. na potrzeby gospodarki narodowej zużyliśmy ogółem prawie

13 mld metrów sześciennych wody, tj. o ponad jedną czwartą więcej, niż w 1970 r. O ponad jedną trzecią zwiększyło się w tym czasie zużycie wody do potrzeb komunalnych i tylko nieco mniej — przez przemysł. Ten ostatni jest najpoważniejszym „konsumentem H₂O i przypada nań ponad 70 proc. całego krajowego zużycia.

Z analizy danych liczbowych bilansu wodnego wynika, że rysuje się tu możliwość znacznych oszczędności. Blisko 71 proc. przemysłowego zużycia wody w Polsce przypada bowiem na zaledwie 21 wielkich zakładów — głównie energetycznych. Wprowadzenie w nich np. zamkniętych obiegów wody oznaczałoby uzyskanie znacznych rezerw tego „płynnego surowca” i przeznaczenie ich dla innych dziedzin gospodarki.

Kto najwięcej zużywa wody? Wśród województw — konińskie, radomskie, szczecińskie i miejskie krakowskie, w przemyśle — paliwio-energetyczny, chemiczny, metalurgiczny, drzewno-papierniczy i spożywczy. Miasta posiadające wodociągi zużyły w ub. r. ponad 2 mld metrów sześciennych.

wody — jednak zaledwie 39 proc. tej ilości spożytkowaliśmy w gospodarstwach domowych.

Bolesna sprawa — ścieki: po odliczeniu tzw. wód chłodniczych, jako umownie czystych — pozostaje liczba 4,4 mld m sześciennych ścieków odprowadzonych w ub. r. do wód powierzchniowych. Ponad połowa tych ścieków poddana była procesowi oczyszczania. Sytuacja ulega jednak stalej poprawie: łączne nakłady na gospodarkę wodną i ochronę wód wyniosły w ub. r. 12,6 mld zł — to jest ponad dwukrotnie więcej niż przed pięciu laty.

PAP

2 miliony członków w 65000 kół

Młodzi z ZSMP wytyczą nowe programy działania

We wszystkich kółkach i instancjach Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej trwają przygotowania do pierwszej kampanii sprawozdawczo-programowej.

Rozpocznie się ona w październiku i będzie miała nie spotykany dotychczas w ruchu młodzieżowym zasięg. Obejmuje bowiem ponad 2 miliony członków, skupionych w 65000 kół ZSMP w miastach, na wsi, w wojsku.

Cele tegorocznej kampanii wytyczył szczegółowo konstytucyjny zjazd organizacji oraz Kongres Młodzieży Polskiej. Jej treścią będzie bliższe zapoznanie wszystkich członków z ideowo-wychowawczymi zadaniami Związku, a także z tym, czego społeczeństwo oczekuje od młodych w ich społeczno-gospodarczych działaniach. Wiele uwagi młodzież z ZSMP poświęci dalszemu rozwijaniu szeregu dotychczas sprawdzonych działań, takich jak wszelkiego rodzaju konkursy i turnieje, patronaty itp. zmierzające do podnoszenia jakości, wydajności i nowoczesności produkcji.

Dotychczasowe doświadczenia ruchu młodzieżowego pozwalają przypuszczać, że zro-

Śladem listu do redakcji

Dokończenie ze str. 3

sadniającego zwłokę w badaniu wypadku) dowodzi lekceważącego traktowania interesu pracownicy. Tym bardziej że do czasu wizyty (16 września br.) inspektora pracy Zarządu Głównego ZZ PSZ nie uczyniono nic, by zaniedbanie usunąć.

Niezależnie od wymogów humanizacji pracy i kultury współzycia społecznego, pracodawca we własnym interesie powinien załatwiać sprawy pracownicze zgodnie z przepisami. Jeśli postępuje inaczej, to wywołuje zbędną nerwowość, jest zmuszony wielokrotnie składać wyjaśnienia w związku z uzasadnionymi skargami

MICHAŁ LUCZAK

220 startujących w przełajach we Wrześni

We Wrześni odbył się w minioną niedzielę finał wojewódzki (dla województwa poznańskiego) Narodowych Biegów Przełajowych. Na starcie stanęło około 220 zawodników i zawodniczek. Impreza, której organizatorami byli: Rada Kultury Fizycznej i Turystyki WRZZ w Poznaniu, Zarząd Wojewódzki TKKF poznańskiego oraz RKFT przy ZWG „Tonsil” i statutowe ognisko TKKF we Wrześni odbyła się w Parku Opieszyńskim przy pięknej pogodzie, ciesząc się sporym zainteresowaniem publiczności.

A oto zawodniczki i zawodnicy, którzy zajęli po trzy pierwsze miejsca w biegach których w różnych kategoriach wiekowych rozegrano łącznie jedenaste. Dziewczyny (1000 m) — 1. M. Majewska Środa, 2. A. Siewier Września, 3. A. Plotrowska Środa; chłopcy (1000 m) 1. A. Pierzkański Gniezno, 2. Z. Kujawa Środa, 3. D. Kujawa Gniezno; dziewczęta roczniki 1961–62 (1000 m) 1. B. Kapala Nowy Tomyśl, 2. M. Drozd Września, 3. D. Radziejewska Środa; młodzieży roczniki 1961–62 (1500 m) 1. Z. Cichowalska Środa, 2. W. Mazurkiewicz Września, 3. W. Bartkowiak Września; juniorzy roczniki 1959–60 (1500 m) 1. D. Józwiak Poznań, 2. A. Wawrzyniak Gniezno, 3. W. Derda Oborniki; starsze juniorki roczniki 1957–58 (1500 m) 1. A. Dymlińska Środa, 2. J. Nowak Września, 3. A. Wołniak Oborniki; seniorki roczniki 1955 (1500 m) 1. E. Łój Oborniki, 2. J. Mroczek Oborniki (sklasyfikowano dwie zawodniczki); juniorzy roczniki 1959–60 (2000 m) 1. J. Mazurkiewicz Września, 2. M. Sniegowski Gniezno, 3. J. Karolak Września; starsi juniorzy roczniki 1957–58 (2500 m) 1. A. Jasiński Września, 2. K. Zeldner Gniezno, 3. A. Majchrzak Poznań; seniorzy rocznik 1956 (3000 m) 1. W. Bubel Poznań, 2. Z. Gudzio Poznań, 3. J. Puffi Śrem. W biegu po za konkursem seniorów na 3000 m zwyciężył A. Twardy z LZS Zieleńca, a w kategorii old-boyów na 1500 m H. Goździewicz z Wrześni — zwycięzca tej konkurencji wyprzedził A. Mierzejewskiego z Poznań i R. Firlik z Wrześni.

Drużynowo triumfowała Września zdobywając puchar WRZZ przed Gnieznom (puchar Zarządu Wojewódzkiego poznańskiego TKKF) i Poznaniem (puchar Wydziału Kultury Fizycznej i Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu). Puchar Wojewódzkiej Federacji Sportu dla najlepszego zawodnika juniora z rocznika sparciadowego otrzymał Jacek Mazurkiewicz z Wrześni (ad).

Strzelectwo

Mistrzostwa Polski w Antoninku

Przez dwa dni w Antoninku rozgrywało się IV eliminacje drużynowych mistrzostw Polski w strzelaniu łukowym. Poznań organizował tego typu imprezę po raz pierwszy, dzięki nowo powstałej sekcji przy Brunwaldzie. Działacze tego klubu mimo niewielkiego doświadczenia na medal wywalczyli się za dnia. Takiego zdania był m. in. Adam Smelczyński, wielokrotny olimpijczyk, najlepszy nasz „trapezowiec” stwierdził, że poznanski obiekt należy do najładniejszych na kontynencie. Zdaniem zawodnika warszawskiej Legii strzelania w Antoninku nadaje się do rozgrywania imprez o najwyższej randze. Poziom IV DMP był wyjątkiem. Po pierwszym dniu wywalczyli się w „trapezie” 190 pkt. na 200 możliwych. Starsze wyniki w drugim dniu zdecydowały, że wygrał wynikiem 186/200.

Konkurencja skeet juniorów stała na bardzo wysokim poziomie. Wyniki niewiele odbiegały od rezultatów seniorów, a przecież mamy w tej konkurencji brązowego medalistę olimpijskiego Wiesława Gawlikowskiego. Ten ostatni strzelał jednak w Poznaniu słabiej. W dogrywce lepszy okazał się Andrzej Sochacki Legia i Włodzimierz Panek Śląsk obaj po 197/200.

Wśród kobiet ponownie najlepiej strzelała Dorota Chytrowska. Jej rezultat 139/150. Druga była Iwona Murawska Śląsk 127/150 pkt. Na wysokim poziomie stała konkurencja skeet juniorów. Przeważali zawodnicy Wawelu Kraków i Śląska Wrocław. W konkurencji trap juniorów najlepszym okazał się Leszek Koprzywiec Śląsk 131/150. Dobrze spisał się w tej konkurencji poznanski Andrzej Radziński, który uplasował się na ósmym miejscu. Jeśli już mowa o poznaniakach trzeba podkreślić wysoką, szóstą lokatę Janusza Kobylńskiego w „trapezie”, a także zauważyć spore postępy, jakie poczynił Marek Franczak z Diany w skeecie. (md)

Wysokie zwycięstwo rugbystów Posenian

Rugbyści Posenian nie mieli kłopotów z wysokim pokonaniem w meczu o mistrzostwo I ligi Ognia. Sopot. Goście jedynie do przerwy, kiedy dzięki ambicji niwelowali lepsze wyszkolenie gospodarzy, utrzymywali w miarę korzystny dla siebie rezultat 3:7. Po zmianie stron zawodnikom z Opatowa zaczęło brakować sił i nieścisli uzyskali znaczną przewagę, wygrywając ostatecznie 30:7. Uniknęli Posenian zdobyli: Pięćkiewski 11, Baraniecki 8, Górny 7 i Zurek 4. (wił)

Dziennikarze na kortach

33 uczestników zgromadził ogólnopolski turniej tenisowy dziennikarzy, rozegrany w dniach 23–25 bm. na kortach Olimpij w Poznaniu.

W grze pojedynczej pierwsze miejsce zajął triumfator zeszłorocznych zawodów — Andrzej Karczewski (PAP Warszawa), po zwycięstwie nad Jackiem Detko (Polskie Radio Warszawa) 6:4, 6:1.

W grze podwójnej zwyciężyli: Andrzej Karczewski i Zbigniew Chmielewski (PAP Warszawa), a drugie — Karol Stopa (Kurier Polski) i Zdzisław Ambroziak („Sportowiec”).

Poznański turniej był okazją do spotkań dziennikarzy z miejscowymi klubami oraz organizacją mi sportowymi. Podczas jego trwania odbyły się konferencje prasowe m. in. z Wojciechem Fibakiem oraz działaczami GKS Olimpia i władzami Polskiego Związku Hokeja na trawie. (PAP)

W niedzielę po meczu Polska — Norwegia Wojciech Fibak pokonał w grze pokazowej mistrza Polski dziennikarzy 6:4. W każdym gemie grę rozpoczynano od stanu 40:0 dla A. Karczewskiego. (—)

Turniej młodych piłkarzy w Lesznie

Na stadionie leszczyńskiej Polonii rozegrano dwudniowy turniej piłkarski drużyn młodzieżowych w ramach I rundy spotkań eliminacyjnych V OSM. W imprezie zorganizowanej przez działacza miejscowego OZPN i WFS w Lesznie uczestniczyły reprezentacje czterech województw: Gorzowa, Szczecina, Piły i Leszna.

W sobotę drużyna Gorzowa pokonała Piłę 3:1, a Leszno po bardzo wyrównanej i stojącej na do brym poziomie grze zremisowało 1:1 ze Szczecinem. Leszczyńscy zwyciężyli w drugiej połowie spotkania nie wykorzystali bardzo wielu sytuacji podbramkowych.

W niedzielnych pojedynkach Szczecin zwyciężył Gorzów 6:0 a Leszno pokonało Piłę 3:2. Bardzo dobre wrażenie pozostawili po sobie Szczecin i Leszno. (R)

Hokej na trawie

Juniorzy Holandii mistrzami Europy

Tytuł mistrzów Europy juniorów w hokeju na trawie wywalczyli młodsi reprezentanci Holandii. W finałowym meczu pokonali oni Hiszpanię 2:0 (0:0). Warto przy tym pamiętać, że Holendrzy awansowali do finału z grupy B, gdzie m. in. grali nasi reprezentanci. W bezpośrednim pojedynku Polacy zremisowali z Holandią 2:2. Holendrzy awansowali dzięki zdobyciu w rozgrywkach grupy B o jedną bramkę więcej od Polaków. PAP

Piłka nożna

KLASA WOJEWÓDZKA PIŁSKA

Wióknarz Okonek — Sparta Złotów 2:1
Polonia Piła — Błękitni Wronki 1:0
Polonia Chodzież — Wełna Rogoźno 0:2
Lubuszanie Trzcinian — Lech Czajcze 5:0
Fortuna Wieleń — Tarnowia Tarnowska 0:2
Polonia Jastrowie — Łobzonka Wyrzysk 4:3

1. Polonia Piła	6	11:1	15:1
2. Wełna Rogoźno	6	9:3	17:7
3. Lubuszanie Trzcinian	6	9:3	13:8
4. Polonia Chodzież	5	8:2	13:7
5. Błękitni Wronki	6	6:6	9:9
6. Tarnowia Tarn.	6	5:7	12:12
7. Łobzonka Wyrzysk	6	5:7	8:10
8. Wióknarz Okonek	6	4:8	7:10
9. Fortuna Wieleń	6	4:8	4:8
10. Polonia Jastrowie	6	4:8	9:15
11. Lech Czajcze	6	4:8	5:19
12. Sparta Złotów	5	1:9	5:11

KLASA WOJEWÓDZKA LESZCZYŃSKA

Obra Kościan — Polonia II Leszno 1:2
Pogoń Góra — Kania Gostyń 3:1
LKS Sarnowa — LZS Pudliszki 1:1
Piast Kobylin — OKS Miejska Górka 0:0
Rawia — Pogoń Smigiel 2:2
Pogoń Wschowa — LZS Krobica 3:2

1. Pogoń Góra	5	10	12:4
2. Kania Gostyń	5	8	11:6
3. Polonia II Leszno	5	8	10:5
4. Rawia	5	5	16:5
5. Obra Kościan	5	5	9:9
6. LZS Pudliszki	5	5	7:7
7. Pogoń Wschowa	5	4	10:8
8. Pogoń Smigiel	5	4	5:7
9. LKS Sarnowa	5	3	4:8
10. OKS Miejska Górka	5	3	3:8
11. Piast Kobylin	5	3	4:11
12. LZS Krobica	5	2	7:20

Szansa w technologii żywności

Dokończenie ze str. 3

nych prowadzi grupa prof. dr. Stanisława Jankowskiego. Prace te mają podstawowy charakter dla technologii przetwórstwa oraz inżynierii przemysłu spożywczego. Z kolei zespół prof. dr. Henryka Gąsiorowskiego opracował nowe technologie produkcji makaronów z pszenicy krajowej. Tym samym obalony został pogląd, że dobry makaron można uzyskać tylko z surowca importowanego. Nad wykorzystaniem techniki rozdzielu strumienia powietrza dla potrzeb przemysłu spożywczego pracuje dr. Kazimierz Bogaczyński. Techniki te można wykorzystywać nie tylko w przemyśle zbożowym, ale również ziemniaczanym. W tym samym instytucie opracowano technologie i urządzenia do wzbogacania białkiem suszów roślin zielonych. Doc. dr. hab. Mieczysław Janiewicz we współpracy z Instytutem Hodowli i Aklimatyzacji Roslin prowadzi badania nad układami białkowymi w soku wydajnych odmian pszenicy.

Wynikiem prac zespołu Katedry Żywnienia Człowieka jest opracowana ostatnio dla Zakładów Koncentratów Spożywczych „Winiary” technologia wykorzystania mięsa, pozostającego po produkcji bulionów. Ta technologia przyniosła zakładom roczne oszczędności surowca za około 20 mln złotych. Katedra zajmuje się też oceną maszyn dla gastronomii oraz prowadzi badania z zakresu organizacji żywienia zbiorowego.

Instytut Podstaw Nauki o Żywności specjalizuje się w sprawach biochemii i mikrobiologii żywności. Profesorowie Jan Skupin, Stanisław Stawicki oraz doc. dr. hab. Franciszek Pędziwiatł zajmują się otrzymywaniem biomas jako źródła białka i witamin.

Zakres prac badawczych Wydziału Technologii Żywności jest bardzo szeroki i co ważne, ściśle związany z praktyką. Tylko w ciągu dwóch lat

naukowcy tego wydziału uzyskali osiem patentów, co świadczy o dużych walorach praktycznych, prowadzonych badań.

Ten ogromny zakres prac naukowych będzie w najbliższych latach jeszcze rozszerzany, gdyż musimy w kraju produkować coraz więcej, coraz lepszej żywności. Aby ta żywność była rzeczywiście wartościowa, jak najtańsza — niezbędna jest pomoc nauki.

MAREK PRZYBYŁSKI

Konińskie

Leśniczówka pełna cennych zbiorów

W gminie Orchowo w województwie konińskim jest leśniczówka, która zowie się „Głucha Puszcza”. Nie bardzo ta nazwa pasuje do skromnego, kilkupokojowego domku, w którego okolicy śladów prawdziwej puszczy daremnie szukać. Ma jednak „Głucha Puszcza” coś co przyciąga turystów — unikatowe zbiory — skrzętną ręką gospodarza, leśniczego Stanisława Pijanowskiego przez kilkadziesiąt lat gromadzone.

Dzisiaj liczą one kilka tysięcy eksponatów (więcej niż w niejednym muzeum regionalnym). Są wśród nich unikatki jak szłom (hełm) woja pochodzący z XI wieku (podobne tylko trzy lub cztery dotrwały do naszych czasów). Do najcenniejszych należy również denar z czasów Bolesława Chrobrego. Są zabytki piśmiennictwa — biblie średniowieczne — wśród nich mszał benedyktynski, na pierwszej stronie zawierający zapiski klasztorne z XIII wieku, rękopisy Kilińskie go, pierwsze wydania m. in. „Dziadów” Mickiewicza, dyplomy z podpisami królów, carów i wodzów tej miary co

Poniatowski, Zajączek, Sowiński. Zebrali też pan S. Pijanowski unikatową kolekcję światek i rzeźb a zbiory broni i rynsztunku bojowego otwiera miecz z czasu bitwy pod Grunwaldem. Jest także działo z okresu Insurekcji Kościuszkowskiej, jak również laska, własną ręką Naczelnika, podczas przymusowego pobytu w carskiej twierdzy, wykonana. Elementy mundurów i ubiorów stanowią uzupełnienie zgromadzonych dokumentów z wielu okresów historycznych.

Trudno wyobrazić sobie, że kilkadziesiąt lat wystarczyło aby zebrać to wszystko. Autorowi i właścicielowi tej cennej kolekcji często pomagał przyjaciel. Wraz z bratem, ostatnim piernikarzem na Pałkach, jeździł po wiejskich odprawach.

— Żeby utargować cokolwiek nie wystarczyło być tylko na sumie, musiało mi trochę czasu na rozmowę z ludźmi wystarczyć... Trudno uwierzyć, ale przez całe życie nie kupiłem sobie porządnego garnituru...

Nietypowa to leśniczówka i nietypowy jest jej gospodarz. Początkowo — nauczyciel, potem rozpoczął studia archeologiczne. Obecnie nawet leśniczówka stała się zbyt ciasna aby można w niej było pokazać wszystkie eksponaty. Przy bywających do „Głuchej Puszczy” wita zgraja kilkunastu psów myśliwskich, chociaż go spodarz od lat już nie poluje. Nieszkodliwie. A pobytu pod dachem Stanisława Pijanowskiego nikt nie żałuje... (bz)

HUMOR I SATYRA

UWAGA — ZAINTERESOWANI W ZDOBYCIU ATRAKCYJNEGO ZAWODU!

CECH ŚLUSARZY I RZEMIOŁ POKREWNYCH
w Poznaniu, ul. Świętosławska 10

DYSPONUJE JESZCZE WOLNYMI MIEJSCAMI NAUKI ZAWODU

w zakresie:

- ŚLUSARSTWA OGÓLNEGO,
- MECHANIKI MASZYN i POJAZDOWEJ,
- MECHANIKI MASZYN ROLNICZYCH.

Warunkiem przyjęcia jest ukończenie 15 roku życia.

Nauka praktyczna odbywa się w warsztatach indywidualnych, a zajęcia teoretyczne w 3-letniej Zasadniczej Szkole Zawodowej dla Pracujących.

Uczniowie poza obowiązującym wynagrodzeniem mogą się ubiegać o przyznanie stypendium.

Na zakończenie nauki rzemiosła, po zdaniu egzaminu w Izbie Rzemieślniczej, uczeń otrzymuje tytuł czeladnika w wybranym zawodzie.

Uczniom zapewniamy atrakcyjne formy rozrywki i odpoczynku we własnym klubie młodzieżowym i na czasach uczniowskich.

SZANSA dla tych chłopców i dziewcząt, którzy z różnych względów nie ukończyli szkoły podstawowej, względnie nie zostali przyjęci do szkół zawodowych i średnich — a także dla absolwentów szkół średnich.

Blizszych informacji udziela Biuro Cechu w godz. od 8—14, które kieruje młodzież do warsztatów i Zasadniczej Szkoły Zawodowej. 4264-K1

Pracownicy poszukiwani

Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich Budownictwa Przemysłowego „HYDROBUDOWA” Poznań, ul. Sienkiewicza 22, tel. 66-00-41 w. 179 — zatrudni na budowach miasta Poznania:

- robotników wykwalifikowanych — cieśli, zbrojarzy, monterów wod.-kan., monterów samochodowych oraz
- robotników niewykwalifikowanych. Praca i placą w akordzie.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Zatrudnienia i Plac „Hydrobudowy” Poznań, ul. Sienkiewicza 22, V piętro, pokój 518. 4145-K1

Praca Nauka

Ekspedientkę samodzielną do kiosku warzywa-kwiaty przyjmuje. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 1653g.

Palacza c.o. oraz męzczyznę na stałe zatrudnienie. Ogrodnictwo szklarniowe. Poznań - Psarskie, Słodowska 6. 1654g

Zatrudnię pracowników w ogrodnictwie szklarniowym. Dla zamieszkałych w miastach. Gospodarstwo Ogrodnictwa A. Mieloch, Poznań, ul. Majakowskiego 199/201. 1296g

Dyrekcja Teatru Polskiego ZATRUDNI DZIEWCZĘTA i CHŁOPCÓW

w wieku 19—24 lat,
posiadających predyspozycje
wokalne - taneczne.

Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje sekretariat Teatru Polskiego, Poznań, ul. 27 Grudnia 8/10, telefon 556-27, w godzinach od 10—14.

4330-K1

Przedsiębiorstwo Robót Instalacyjno-Montażowych Budownictwa Rolniczego w Poznaniu, ul. Strzeszyńska 46/50 — zatrudni zaraz na terenie miasta Poznania:

palaczy centralnego ogrzewania
do obsługi kotłowni niskociśnieniowych.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Służb Pracowniczych i Plac w Poznaniu, ul. Strzeszyńska 46/50, telefon 20-25-81.

Dojazd do przedsiębiorstwa autobusami nr 60, 68 i 72. 4267-K1

Zarząd Wielkopolskiego Parku Narodowego — zatrudni:

1. leśniczego,
2. podleśniczego,
3. robotników leśnych.

Warunki pracy i płacy do omówienia w Zarządzie Wielkopolskiego Parku Narodowego w Puszczykowie, ul. Wysoka 5, telefon Puszczykowo 136. 2159-K2

Przygotowuję do matury i egzaminów wstępnych z matematyki. Tel. 33-10-96, Lisowski. 2360g

Przyjmę uczniów. Lakier nia samochodów. Poznań, ul. Ostrowska 143. 9163g

Kobiety i mężczyźni potrzebni do zbioru warzyw. Starołęcka 196 a. 9867g

Wpisy na korespondencyjne kursy kresleń technicznych oraz kosztorysowania — przyjmuje, sześć godzinnych pisemnych informacji udziela „Wiedza”, 31-139 Kraków, ul. Spasowskiego 8 (przedłużenie ul. Siemiradskiego). 1845-K2

Sprzedam taksometr. Osiedle Przyjaźni 21 m. 89. 2171g

Sprzedam prasę do słomy. Stanisław Piotrowski, ul. Kościuski 34, Olszyna, woj. leszczyńskie. 1135p

Sprzedam dwa młode konie i platformę. Wiadomość: Sroda Wlkp., ul. Kilińskiego 24. 1144p

Sprzedam garaż blaszany 2,7 X 5,0 m. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 8764g.

Sprzedam płyty stropowe, kanałowe, schody betonowe. Tel. 405-81. 1075g

Lustro stołowe — duże, zegar stojący sprzedam. Tel. 514-05, godz. 18—20. 1439g

Motocykl K-750 z przyczepą, skuter Wiatka z częściami (60 proc. nowe) spiesznie sprzedam. Mieloch, Poznań, ul. Spasowskiego 10 m. 2, po południu. 8690g

Sprzedam kalkulator japoński. Tel. 33-39-77. 8614g

Sprzedam wózek głęboki dla bliźniąt. Głogowska 73 m. 13. 8820g

Sprzedam przyczepę ciągnikową, stan dobry. Czesław Maciński, Łusowo, ul. Nowa 31, poczta Tarnobrzeg. 8622g

Tanio sprzedam stół kręślarski „Culmana”. Tel. 67-14-88. 8628g

Tanio sprzedam kalkulator wielodziałaniowy SR 50a (wycena, kwit celny). Tel. 735-63, po godz. 16. 8644g

Stuczkę ceramiczną, porcelanową, glina, sprzedam. Stefaniak, Zerkowska 17. 8662g

Sprzedam japońską walizkę maszynę do pisania. Tel. 20-16-39, po godz. 16. 8597g

Sprzedam futro karakulowe, kołnierz z norki — szalowy, duży rozmiar. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 8766g.

WIELOBRANŻOWA USŁUGOWA SPÓŁDZIELNIA PRACY „CZYSTOŚĆ” — POZNAN

ul. Mickiewicza 36, tel. 425-18

POLECA

USŁUGI dla LUDNOŚCI

w zakresie:

- czyszczenia i lakierowania parkietów oraz podłóg drewnianych;
- układania wykładzin podłogowych: dywanowych oraz lentex na podkładzie ocieplanym;
- czyszczenia wykładzin dywanowych i dywanów oraz posadzek lastrikowych i betonowych na mokro — u klienta;
- uszczelniania okien i drzwi taśmą aluminiową;
- instalowania zaczepów do szybkiego otwierania okien zespolonych;
- instalowania wizjerów oraz gongów do drzwi;
- zakładania szyn i karniszy;
- zakładania zamków patentowych;
- dorabiania kluczy patentowych.

Zlecenia przyjmuje:

Zakład nr 9 w Poznaniu, ul. Małeckiego 23, telefon nr 656-63.

4112-K1

Samochody

Sprzedam Fiata 126 p — 1974 r. Tel. 400-44 od 17—19. 2431g

Sprzedam Syrenę 105, 72 rok. Kostrzyn Wlkp., ul. Sredzka 21, po godz. 16. 8585g

Sprzedam Fiata 125/1500, rok 1973, stan idealny, pierwszy właściciel. Tel. 520-63. 1608g

Lokale

Sprzedam własnościowe M-4 — Winogrody. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 2363g.

Kupię M-1 lub M-2 własnościowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 8588g.

Zamienię dwa mieszkania z przydziału pokój z kuchnią w nowym budownictwie i pokój, kuchnia, samodzielne, Grunwald, na 3 pokoje w nowym budownictwie. Tel. 67-51-92. 8593g

Zguby Różne

Pieczęć akumulatoryjne wykonać WSP „Usługa” — tel. 444-37, w. 8, Anioła. 1401g

Czyszczenie kapeluszy męskich. Poznań, Garnarska 5, Czarnecki. 8478g

Wzywam rozsądnego pana o zwrot psa rasy bokser „Azja”, dobrego, wernego przyjaciela domu pod adresem: Gromadzka 14a, właściciel Kazimierz Janik, tel. 20-22-56. 2251g

Wacław Góralczyk, b. żołnierz 1 Bat. Panc. w Poznaniu w 1937—1939 r. następnie 2 Pułku Panc. 1 Dyw. Panc. Gen. Maczka na Zachodzie poszukuje Kazimierza Szajda, z którym służył w wojsku w Poznaniu i w Anglii. Matuszkiewicz, Poznań, Lodowa 12 a m. 2. 8661g

Orwochrom UT 18 barwne filmy pozytywowe, Orwochrom NC 19 barwne filmy negatywowe wywołuje w krótkim terminie. Zakład Fotograficzny, Jan Kołec ki, Ratajczaka 36 (na rożniku Czerwonej Armii). 2151g

Wykonuje maszyny dwupłytkowe do robienia swetrów z gwarancją, nauczę obsługi. Kędziora, Luboń koło Poznania, Dzierżynskiego 12. 1044p

Zakład Usługowy — Wacław Misztewicz — bezpyłowe cyklino parkietów, malowane podłogi lakieruje. Tel. 67-46-28. 2439g

Bezpyłowe cyklino parkietów, podłóg, lakierowanie. Tel. 66-56-04 — Strug. 9780g

Dnia 25 września 1976 roku zmarła ukochana, troskliwa córka, siostra, bratowa, kuzynka i ciocia

Danuta LOTYCZEWSKA-NOWICKA
(MAGDA STRUMIAN)

b. długoletni członek ZBoWiD, odznaczona Odznaką Grunwaldzką i Odznaką Honorową PCK.

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 14.30 na cmentarzu górczyńskim.

O czym zawiadamia pogrążona w smutku matka z rodziną 2392g

† W dniu 25 września 1976 r. zakończyła swoje pracowite i pełne poświęcenia życie, nasza najdroższa mama, siostra, tesciowa i babcia

magister farmacji
JANINA DOBROGOWSKA

z domu Miechowska
długoletni pracownik Apteki przy ul. S. Engla, żołnierz Armii Krajowej, uczestnik Powstania Warszawskiego.

Pogrzeb odbędzie się w dniu 29 bm. o godz. 15 na cmentarzu w Puszczykowie.

W smutku pogrążona córka z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2355g

† Dnia 24 września 1976 r. zmarła po krótkiej chorobie, w 18 roku życia

MALGORZATA SKIBA

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 12 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążony narzeczon z rodziną

Plac Waryńskiego 9 m. 40. 2353g

† Dnia 25 września 1976 r. zmarła nagle, przeżywszy lat 50, moja najdroższa żona, nasza kochana mamusia, tesciowa i babunia, sp.

BERNADETA CIECHANOWSKA
z domu Babczyńska

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 11 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona rodzina

Ul. Fredry 3 m. 6. 2478-U3

† Dnia 24 września 1976 r. zmarł po ciężkim, krótkim cierpieniu, namaszczony Olejami św., przeżywszy lat 39, nasz jedyny syn, sp.

ZYGMUNT OSIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 10.30 na cmentarzu górczyńskim.

W ciężkim smutku pogrążony ojciec z żoną i siostrą 2357g

† Dnia 25 września 1976 r. zmarła po ciężkiej chorobie, przeżywszy lat 73, nasza najdroższa mama, tesciowa, babcia i prababcia, sp.

KRYSTYNA KOWALEWSKA
z domu Kajetńczyk

Msza św. odbędzie się o godz. 10.30 oraz ceremonia pogrzebowa o godzinie 11 na cmentarzu w Naramowicach, w dniu 29 bm.

W głębokim smutku pogrążony mąż z rodziną

Ul. Sarmacka 5 D m. 11. 2318g

† W dniu 24 i 27 września 1976 r. zmarli po długich i ciężkich cierpieniach moi najukochańsi rodzice i tesciowie

MARIA MALCZEWSKA

z domu Prymas
lat 61

i **STEFAN MALCZEWSKI**
lat 64

Pogrzeb odbędzie się w dniu 29 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu w Pobiedziskach.

W smutku pogrążona córka z mężem i rodziną

2339g

† Dnia 25 września 1976 roku zakończył swoje pracowite życie, mój najdroższy i troskliwy mąż, nasz kochany brat, szwagier, kuzyn, wujek i przyjaciel, sp.

FRANCISZEK TALAREK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o godzinie 14.30 na cmentarzu winiarskim przy ul. Wojciechowskiego.

W głębokim smutku pogrążona żona z rodziną

Poznań-Piaskowo, ul. Gen. Taczaka 1. 2418g

† Dnia 25 września 1976 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy tatuś, brat, szwagier, teść, wujek i dziadziś, przeżywszy lat 68, sp.

KAZIMIERZ SZYMKOWIAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 14.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona żona z rodziną

Ul. Konarskiego 5 m. 12. 2481-U3

† W dniu 25 września 1976 r. zasnął w Bogu nasz kochany i troskliwy brat, wujek i kuzyn, sp.

STANISŁAW AUGUSTYNIAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 29 bm. o godzinie 12 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążona rodzina

Ul. Szczanieckiej 11 m. 4. 2440g

† Dnia 23 września 1976 roku zginęła śmiercią tragiczną, przeżywszy lat 73, nasza najdroższa mama, tesciowa, babcia i prababcia, sp.

MARIA HAJT

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 13.05 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążone dzieci z rodziną

Ul. Szamotulska 90 m. 2. 2484-U3

† W dniu 25 września 1976 r. zmarł, przeżywszy lat 78, sp.

FRANCISZEK MATYSIAK

ppor. rezerwy,
odznaczony Wielkopolskim Krzyżem Powstań-
czym i Krzyżem Kawalerskim Orderu
Odrodzenia Polski.

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 13.40 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona rodzina

Osiedle Piastowskie 49 m. 1. 2480-U3

† W dniu 26 września 1976 r. odszedł od nas ukochany mąż, ojciec, syn, brat, teść i dziadek, w wieku 47 lat, sp.

ZYGMUNT GÓRCZAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 13 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim żalu pogrążona żona z rodziną

Osobnych zawiadomień nie wysyła się. Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Przemysłowa 51 m. 26. 2407g

† Dnia 24 września 1976 roku zmarła po długich i ciężkich cierpieniach, przeżywszy lat 71, moja najdroższa żona

MARIA GÓRNA
z domu Tomczak

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 10.50 na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pogrążeni mąż i rodzina

Ul. Kolejowa 49 m. 6. 2482-U3

† Dnia 25 września 1976 r. zakończył swój pracowity żywot, mój najdroższy mąż, nasz najlepszy ojciec, teść, dziadek i pradiadek, przeżywszy lat 81, sp.

FRANCISZEK GRAMSZ

Pogrzeb odbędzie się dnia 28 bm. o godz. 14 na cmentarzu w Czempińu.

W głębokim żalu pogrążona żona z rodziną

2351g

† Dnia 25 września 1976 roku zmarł po długiej chorobie, namaszczony Olejami św., przeżywszy lat 65, mój najdroższy mąż, nasz kochany ojciec, teść, zięć i dziadek, sp.

JÓZEF POKRYWKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 12.30 na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pogrążona żona z rodziną

Ul. Bednarska 15 m. 1. 2483-U3

† W dniu 25 września 1976 r., opatrzony Sakramentami św., zakończył w wieku 64 lat swe bardzo pracowite życie, mój najdroższy, nieodżałowany mąż, przyjaciel i troskliwy ojciec, sp.

inż. ZYGFRYD MROCZYK

były więzień obozu Mauthausen-Gusen, odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Złotym Krzyżem Zasługi.

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 11 na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pogrążona żona z córkami

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2435g

† W dniu 25 września 1976 roku zmarła nagle w wieku lat 13, nasza najdroższa córka i siostra, sp.

Hanna Izabella WALEROWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 11.55 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążeni rodzice i brat

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 2479-U3

† Dnia 25 września 1976 r. zmarł w wieku 67 lat, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadziś, sp.

MARCIN PAWLAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 29 bm. o godz. 14 na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku pogrążona żona z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Autobus podstawiony będzie przed domem 2a-łoby o godz. 11 — Osiedle Oświecenia 97 m. 3. 2477-U3

TEATRY

POZNAN

OPERA — g. 19 Polski Teatr Tańca „Balet Poznański”.
MUZYCZNY — g. 19 „Wesoła wdówka”.
POLSKI — g. 19 „Ułani”.
NOWY — g. 19 „Dzień dobry i do widzenia”.
LALKI I AKTORA — g. 10 „Tymoteusz”.

KALISZ

TEATR im. W. BOGUSŁAWSKIEGO — „Perla”.

KINA

CHODZIEZ Ceramik: „Noce i dnie” cz. II; Nocem: „Ta jedyna”; CZARNKOW: „Nocne widma”; „Dzielną szeryf Lucky Luke”; „Gnieźno Lech: „Straceńczy”; Polonia: „Zbuntowani”; „Mój brat ma fajnego brata”.
GOSTYN: „Sokolowo”.
GORA: „Szczepki”.
JAROCIN: „Trzęsienie ziemi”.
JASTROWIE: „Policja przygłada się”.
KALISZ Kosmos: „Premia”; Oaza: „Trzęsienie ziemi”; Stylowe: „Piosenka za koroną”; „Ostatni kurs”; Syrena: „Człowiek w dzicy”.
KEPNO: „Rozzerwany pierścień”.
KOŁO: „Anonimo Veneziano”.
KONIN Centrum: „Werdyci”; Gornik: „Straceńczy”.
KOSCIAN: „Gdzie się podział VII kompania”.
KROTOSZYN: „Sprawdzam siebie”.
LESZNO: „Premia”.
NOWY TOMYSL: „Partyzanci Kowpaka”.
OBORNIKI: „Jak zdobyć prawo jazdy”.
OSTROW Roma: „Maria”; Słońce: „Tego nie przebraliśmy”; „Znachor” i „Profesor Wilczur”.
OSTRZESZÓW: „Morderstwo w Orient Expressie”.
PIŁA Iskra: „Z podniesionym czołem”; Sokół: „Ostatnie zadanie”; Koral: „Policjanci”.
PLESZEW: „Niesmiertelni”.
RAWICZ: „Rywalka”.
SŁUPCA: „Świat Dziekiego Zachodu”.
SREM Sionko: „Afonia”.
SRODA: „Niewierna żona”.
SYCOW: „Nieposkromieni hajducy”.
SZAMOTULY: „Lady Caroline Lamb”.
TRZCIANKA: „Noce i dnie” cz. II.
TUREK: „Powrót tajemniczego blondyna”.
WALCZ: „Rywalka”.
WAGROWIEC: „Troje ze skrzydlatego pułku”.
WIERUSZÓW: „Ostatni skok gangu Olsena”.
WRONKI: „Spóźniona miłość”.
WRZESNIA: „Cztery muszkieterowie”.
WSCHOWA: „Kangur”.
WYRZYSK: „Anna i komandor”.
ZŁOTÓW: „Ostatnie zadanie”.

RADIO

PROGRAM I: 8.10 Mel. naszych przyjaciół; 8.35 Olsztyński konc. rozywko; 9.05 Po jednej piosence; 9.30 Radio Praga prezentuje; 9.45 Rzeszowska kapela Słowów z Piątkowej; 10.08 Tańce kompozytorów polskich; 10.30 „Grób Nieczuli” — pow.; 10.40 Ragtimey Scotta Joplina; 11.05 Nie tylko dla kierowców; 11.12 — Wrocławskie propozycje muz.; 11.30 Lubelskie studio muz. prezentuje; 12.25 Śpiewają Ali-Babki; 13.20 „Fonograf”; 13.35 Klubu rolnika — rolnikom; 13.35 Rymy ludowe Ameryki Południowej; 14.00 Muz. instrument. z oper; 14.25 Rymy młodych; 15.10 Z polskiej fonoteki; 15.35 Spotkanie z piosenką radziecką; 16.11 No we piaty Polskich Nagrań; 16.30 Aktualn. kultur.; 16.35 Intereswis; 17.00 Radiokurier; 17.20 Problemy kultury fizycznej; 17.30 Parada polskiej piosenki; 18.00 Muz. i Aktualności; 18.30 Przeboje sprzed lat; 19.15 Ork. PR i TV w Łodzi; 20.05 „Czynnik kształtowania i rozwoju osobowości”; 22.25 Konc. życzeń miłośników muz. poważnej; 21.18 Muz. kaledoskop; 22.20 Na skrzypcach gra S. Santor; 22.30 Fala 76; 22.40 Mini-recital E. Śnieżanki; 23.10 Korespondencja z zagranicy; 23.15 Jam Session.

WIADOMOŚCI: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23.

PROGRAM II: 7.45 Konc. popularny muz. romantyczny; 8.35 „Kilowaty i megawaty”; 9.00 Dedykacja wielkim artystom — A. Se govii wirtuozowi gitary; 9.40 Dla przedszkol.; „Bajka z leśnej dziupli”; 10.00 Metamorfozy — „De metr”; 10.30 Konc. z nagrań Ork. i Choru PR i TV; 11.10 Dla kl. VI (j. polski); „Racławice”; 11.35 Skrzynka poszukiwania rodzin PKC; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 „Noc i mgła” — rep.; 12.45 Muz. na dworach królewskich; 13.10 Dla kl. III i IV (wych. muz.); „Skrzydłata piosenka”; 13.20 Sonata G-dur na flet, skrzypce i basso continuo; 13.35 Ze wsi i o wsi; 13.50 W rytmie kung-fu; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześnie!; 14.25 Tu Radio Moskwa; 14.45 „Wszystkie Sonaty foteopiane Mozarta” w nagr. pianistów węgierskich; 15.00 Program dla dzieci i chłopców; 15.10 Studio Słonecznik; 16.00 Śpiewają Wrocławskie Skowronki Radiowej; 16.10 Spółdzielczość rolnicza — rolnikom; 16.25 Mel. z operetek; 16.40 Magazyn informac.; 16.50 Radiorexpress; 17.00 Paroles Tissee na tenor i ork. kameralna; 17.20 „Sady nieostateczne czyli niepoeci o poezji i poetach”; 17.40 Z mikrofonem przez trzy zmiany — „Mama”; 17.55 Gra „Trio Krakowskie”; 18.40 Śladem inwestycyjnych miliardów; 19.00 Muz. podróże po kraju; 19.30 „Chwila przemija — czy li apologia Ambrogo Grabow-

Leszczyńskie

Wonieść — akumulator wodny

Jezioro Wonieść i cztery inne, połączone w jeden łańcuszek, znane były do tej pory wędkarzom, co aktywniejszym turystom i mieszkańcom Kościana, którzy w Dębcu Nowym, na zalesionym sklonie ku jezioru wybudowali ładny ośrodek wypoczynkowy. Teraz jeziora wonieście są w Leszczyńskim miejscu scen największej inwestycji melioracyjnej. Kosztować będzie to przedsięwzięcie blisko czterech miliardów złotych, a jego celem jest magazynowanie wiośennych (lub o każdej innej porze roku) nadwyżek wody płynącej rzeką Obrą i oddawanie tych nadwyżek w okresach suszy.

Za cztery lata w łańcuszku pięciu połodowcowych jezior — raczej niewielkich i o niezbyt wysokich brzegach — zgromadzić będzie można 13 milionów metrów sześciennych wody użytkowej (tyle wody można będzie wypuścić, bez zupełnego osuszenia czaszy zbiornika). Do tego czasu — a już od maja 1974 roku — pracownicy Rejonowego Przedsiębiorstwa Melioracyjnego w Wolsztynie oraz specjalistyczne ekipy innych instytucji uformować muszą dno oraz brzozi przyszłego zbiornika, uszczelniać je i zbudować doprowadzenie oraz odprowadzenie wody. Bo w przeciwnym razie do klasycznych zbiorników retencyjnych zbiornik w Wonieściu nie będzie po prostu zaporą i rozlewiskiem

Ciekawe ekspozycje w muzeach Konińskiego

Muzeum Wojewódzkie w Konińskim podlegają filie tereno we w Słupcy, Kole, Pyzdrach i Turku. Mimo złych warunków lokalowych — przygotowały one systematycznie wystawy prezentujące wiele ciekawych eksponatów. Od kilku tygodni w muzeum konińskim mieszczącym się w Marantowie (dwa kilometry od centrum miasta) czynna jest wystawa portretu w numizmatyce. Prezentuje siedemdziesiąt monet z podobiznami wybitnych Polaków. Najstarszą jest denar portretowy Henryka II z XI w. W zbiorach znajduje się również medal z podobizną Adama Mickiewicza projektu Wacława Szymanowskiego, autora pomnika Fryderyka Chopina.

Do szczególnie ciekawych eksponatów należą dukaty z okresu panowania Jana Kazimierza i Władysława IV, dwa bity w Gdańsku z okazji koronacji kolejnych królów Polski, medale z podobizną Jana III Sobieskiego, wydane w związku z jego koronacją i oswobowieniem przez tego króla Kamieńca.

Równie ciekawa ekspozycja czynna jest w muzeum w Kole. Prezentuje się tam zestaw lamp naftowych z kilku wieków (woj)

skiego”; 20.40 Dyskusja literacka; 21 „Znasz li ten głos”; 21.50 „Co pisać o muzyce”; 22.10 Tygodnik kulturalny; 22.50 D. Szostakowicz — twórca i społeczeństwo; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Słynne dedykacje muzyczne — Kapela Rorantystów na Wawelu.

Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 15.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.30 Co kto lubi; 9 „Psy wojny” — pow.; 9.10 Na włoskim rynku płytowym; 9.30 Nasz rok 76; 9.45 Dyskoteka pod gruszą; 10.35 Dyskoteka pod gruszą; 11 Życie rodzinne; 11.30 Comba jazzowe — kwartet; 12.25 Za kierownicą; 13 Powtórka z rozrywki; 13.50 „Młodego warszawianka zapiski z urodzin” — pow.; 14 Sonata B-dur z cyklu „Der getreue Musikmeister”; 14.30 Muzyka Xwesa we Wrocławiu; 15.00 Gary Burton gra kompozycje C. Bley; 15.30 11 — o sporcie rozmawiają B. Tomaszewski i S. Węsocki; 15.50 Standardy gra i śpiewa zespół Hagaw; 16 Rozszyfrowujemy piosenki; 16.20 Przeboje Gilberta O'Sullivan; 16.45 Nasz rok 76; 17.05 Muz. poczta UKF; 17.40 „W widłach Wisłoka i Lubatówki” — rep.; 18 Muzykowanie; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Blues wczoraj i dziś; 19.15 Książka tygodnia — E. Krasiński; „Warszawska scena 1918—1939”; 19.35 „Makbet” — opera; 19.50 „Psy wojny” — pow.; 20 Nowo odnalezione utwory młodzieńcze M. Spisaka; 20.30 Dwie wersje tematu „Tańcząc w ciemności”; 20.40 „Lalka wszystko wytrzyma”; 21.05 Wielki pianista W. Horowitz; 22.08 Śpiewa C. Sauvage; 22.15 „Droga przez mękę” — pow. 22.45

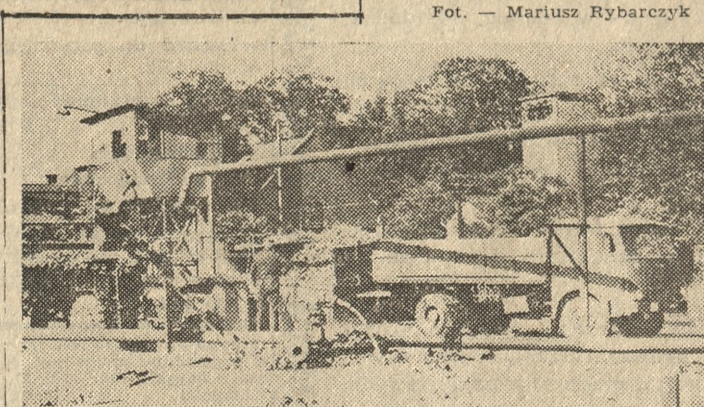
przed tą zaporą na rzece. Obrą, a właściwie Kanał Kościański Obrą toczy swe wody o kilka kilometrów na wschód od jezior wonieście. Ponieważ jednak Kanał Kościański płynie przez teren płaski, niemożliwa jest tam stworzyć dostatecznie pojemnego zbiornika bez zbudowania sztucznych i bardzo kosztownych wałów. Projektanci postanowili wykorzystać niezbyt odległą rynną pięciu jezior, do kąd wodę z Obrą doprowadzić się kanałem przerzutowym. Ten kanał przerzutowy, długości ponad 8 kilometrów, już jest prawie gotowy.

Budowa nie zadziwia rozmachem. Na obszarze kilkuset hektarów nie widać gorączkowej pracy. Kilka spychaczy, tyleż koparek i niewiele samochodowych wywrotek żmudnie przemieszcza ziemię i żwir. Lu dzi prawie nie widać. Przekopują kanał przerzutowy, formując wały ochronne na jego brzegach, na tych odcinkach, gdzie poziom lustra wody będzie wyższy lub na samym poziomie sąsiednich łąk, usypują zapory boczne i czołową dookoła czaszy zbiornika — jak się fachowo określa teren przyszłego rozlewiska. Zbudowano już lub zbuduje się kilka mostów i mostków drogowych, betonowych kładek oraz najbardziej skomplikowaną budowlę inżynierską, węzeł jazów — urządzenie działające podobnie jak zwrotnica na torze, kierujące wodę z Kanału Kościańskiego do kanału przerzutowego i dalej do zbiornika retencyjnego. Zaporą czołową, u wylotu z najniższego jeziora — Wonieckiego — nie będzie imponująca budowla z żelazobetonu, z której by przepustami spadały z hukiem, wiele metrów w dół, rwące kaskady wody, ale i tak przysporzy jej twórcom sporo kłopotów. Grunt jest tam torfisty, miękkiej jak gąbka do głębokości kilkunastu metrów. Wszelkie ciężkie budowle będą miały tam tendencję do osiadania, ba nawet koparka nie może się bezpiecznie poruszać, bo mogłoby ją bagno pochłoniąć. Ustabilizowanie tego gruntu jest dla inżynierów — budowniczych zbiornika — zadaniem najpoważniejszym.

Kiedy już wszystko będzie gotowe, prawie dwukrotnie po większy się lustro wody w dzisiejszych jeziorach; Drzew kowskim, Witosławskim, Wojnowickim, Jezieryckim i Wonieckim. Zalane zostaną gdzieś niedługo obecne łąki, nieużytki oraz kawałek lasu. W miejscach, gdzie naturalny brzeg będzie zbyt niski dla przyszłego poziomu lustra wody, opór wodzie stawiają zapory boczne, a za nimi system kanałów odwadniających z pompami zwracającymi do zbiornika tę wodę, która przesłania przez nieszczelności w gruncie. Trzeba przenieść kilka lokalnych linii energetycznych i telefonicznych, zmienić bieg

jednej drogi, zapewnić niezmiennosć dzisiejszych stosunków wodnych na łąkach w okolicach kanału przerzutowego i zbiornika. Są to wszystkie może niezbyt wielkie, lecz ważne i trudne zadania dla budowniczych zbiornika wonieckiego. A sam zbiornik, choć nie należy do największych w naszym kraju, będzie spełniał ważne zadanie dla pól i łąk nadobrzańskich w okolicy Kościana, gdzie do dziś to grozi powódź po większych opadach, to wysychają trawy na łąkach i pastwiskach oraz uprawy na nie deszczowanych polach.

TOMASZ TALARCZYK

Budują drogi najlepsze w kraju

Malo który zakład poszczycić się może tyloma sukcesami w różnych współzawodnictwach i konkursach, nie tylko o zasięgu wojewódzkim. Rejon Dróg Publicznych w Gnieźnie już sześciokrotnie zwyciężał we współzawodnictwie wszystkich — około 300 — rejonów w kraju, a dwukrotnie zajmował II miejsce; zdobył na własność sztabdary Ministra Komunikacji, Zarządu Głównego Związku Zawodowego Transportowców i Drogowców oraz Centralnego Zarządu Dróg Publicznych. Posiada też m. in. dwa dyplomy od KC PZPR i Rady Ministrów za realizację czynów produkcyjnych i społecznych.

Przodująca pozycja gnieźnieńskiego RDP w kraju jest rezultatem dobrej roboty całej 400-osobowej załogi, jej za angażowania i ofiarności w wykonywaniu rosnących z każdym rokiem zadań. Opiekują się tamtejsi drogowcy około 1200 kilometrów dróg w 11 gminach woj. poznańskiego. Stan ich nawierzchni oceniany jest przez fachowców za wzorowy. Jeśli w 1971 roku wartość wszystkich wykonanych robót wyniosła 47,2 mln zł, to tegoroczny jej plan przekracza 163 mln zł.

Zadania są przy tym nie tylko coraz wyższe ilościowo, ale i trudniejsze technicznie. Przykładem jest wykonana w 1973 r. nawierzchnia na odcinku trasy E-8 Września — Słupca, przy układaniu której zastosowano po raz pierwszy w Polsce technologię opartą na wzorach angielskich. Przyznano jej I miejsce w wojewódzkim konkursie „DO-RO” na najlepiej zrealizowaną budowę drogi. Również w następnym roku zwyciężyła w tym kon-

Kampanię rozpoczął Zbiersk

Kaliskie cukrownie na pełnych obrotach

Ruszyły cukrownie województwa kaliskiego. Jako jedna z pierwszych w kraju w dniu 9 września rozpoczęła pracę najstarsza w Wielkopolsce cukrownia w Zbiersku, a za nią zakłady w Witaszyczach i Zdunach.

Ich zaopatrzenie w surowiec jest dobre. Zarówno plantatorzy indywidualni jak i gospodarstwa uspołecznione dostarczają codziennie kolejne partie buraków, które dzięki ustalnemu harmonogramowi i sprawnemu transportowi trafiają prosto z pola do przerobu. Cukrownie nie muszą więc two

żyć niepotrzebnych zapasów surowca.

W Zbiersku odbiór buraków odbywa się przy pomocy nowoczesnych urządzeń radzieckich. Wyładowują one mechanicznie korzenie buraczane z przyczep ciężarówek i ciągników i zsypują je bezpośrednio do rynien przepływowych, upraszczając tradycyjny sposób rozładunku. Tereny obok cukrowni wyasyfoltowano, poprawiły się też warunki w punktach odbioru buraków z sąsiednich miejscowości, m. in. w Russowie, Zelazkowie i Dzierżynie. Dużym udogodnieniem dla producentów jest odbiór buraków bezpośrednio z pól plantatorów. Takich punktów w okolicach Zbierska pracuje już 11, które czynne są również w niedziele. Zakłada się, że cukrownia odbierze przy pomocy własnych środków transportowych większość surowca bezpośrednio od plantatorów.

Zakład w Zbiersku za rok obchodzić będzie 125-lecie swojej działalności. Mocno przestarały park maszynowy uzupełnia się tu z sezonu na sezon nowymi urządzeniami. W okresie „martwym” dla cukrowni usuwano wszystkie usterki wysłuchanych maszyn. Zainstalowano nowe pompy buraczane, unowocześniono też stację oczyszczania surowca.

Podstawowym wytworem pracy cukrowni jest — jak wszystkim wiadomo — cukier. Niebagatelne znaczenie ma jednak produkt uboczny z buraczanego surowca — czyli wysłodki, które są cennym artykułem paszowym, o czym najlepiej wiedzą hodowcy i rolnicy. W wielu cukrowniach zainstalowano nawet specjalne urządzenia do zaszczepiania świeżych wysłodków bakteriami, które ułatwiają ich zakiszenie. W cukrowni zbierskiej problem ten jest jednym z słabszych punktów pracy zakładu. A zasadniczej poprawy w produkcji wysłodków paszowych oczekiwać można dopiero po dalszej modernizacji przedsiębiorstwa. Znacznie lepiej pod tym względem prezentują się młodsze cukrownie województwa kaliskiego — w Witaszyczach i w Zdunach.

Ambitna i wypróbowana załoga zbierskiej cukrowni z uznaniem i optymizmem przyjęła tegoroczne usprawnienia parku maszynowego. Najstarsi pracownicy zakładu wyrażają nawet zdanie, że w tegorocznej kampanii łatwiej będzie, niż w latach ubiegłych, wywiązać się z zadań podwyższonych na ostatniej KSR. (par)

zawszad o wszystkim

WODOCIĄG — CZYNYM

KSIAŻ. Od dwóch lat mieszkanicy 2-tygodniowego Książa w woj. poznańskim uczestniczą w budowie wodociągu miejskiego. Najpierw wzniesiono społeczny wysłupik hydrofornię i doprowadzono wodę do miejscowego PGR-u. Teraz przysięgają się do układania głównej „niti” wodociągu, pod którą wykopy wykonają się w czynie. Do pierwszych mieszkań woda dotrze jeszcze w tym roku, a do wszystkich — w przyszłym. Skończą się więc w Książu „piegrzymki” z wiadrami. (bop)

WIĘCEJ — WSPÓLNYMI SIŁAMI

ŁOŻENICA. Każdy stały mieszkaniec tego miasteczka w woj. pilskim wypracował w tym roku społecznie już około 3000 zł. Oprócz urządzanego obecnie parku miejskiego i targowiska, postanowiono zbudować gminny ośrodek sportu. Będzie to znaczne przedsięwzięcie, wartości 8 mln zł, z wieloma boiskami i urządzeniami. Przygotowania do jego realizacji już rozpoczęły. (bop)

Krowie łańcuchy do lamusa

Widok krow przywiązanych do śłany w oborze łańcuchem będzie z pewnością należał do coraz rzadszych. Wymyślono bowiem i podjęto wyrób specjalnych mechanicznych urządzeń do tego celu, o wiele funkcjonalniejszych i dogodniejszych dla zwierząt; jednym z nich jest łańcuch do przywiązania krow. Producentem takich urządzeń został Państwowy Ośrodek Maszynowy w Lwówku (woj. poznański). Trafiają one stamtąd na wyposażenie przede wszystkim ferm hodowlanych w całym kraju, a także otrzymują je rolnicy indywidualni. Do tej pory wyprodukowano mechanicznych łańcuchów około tysiąc sztuk, a do końca roku lwóweccy POMownicy dostarczą ich jeszcze blisko 500. (bop)

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — przedstawiciele w województwach:

KALISZ: Bogdan Pardus, ul. Kazimierzowska 4, tel. 36-89.
KONIN: Wojciech Piłowski, ul. Tuwima 1, tel. 247-63.
LESZNO: Tomasz Talarczyk, ul. Słowiańska 36, tel. 28-25.
PIŁA: Zygmunt Narkiewicz, pl. Staszica 1, tel. 29-12.